

Yvan Thomas

EN **JY** GELOOFT
DAT?

*Antwoorden
op vragen
over het
christelijk
geloof*

Yvan Thomas

En jij gelooft dat?!!

Antwoorden op vragen over het christelijk geloof

En jij gelooft dat?!!

Antwoorden op vragen over het christelijk geloof

Copyright © Yvan Thomas
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Zevende Herziene editie 2021
OudeSporen online uitgeverij

ISBN/EAN 978-90-57981-00-5
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*'Hem (Christus) heeft God voorgesteld als
zoenmiddel door het geloof, in Zijn bloed'.*

Romeinen 3:25

Inhoud

Voorwoord	11
Inleiding.....	13
1. Bestaat God wel?	15
2. Wat met de Bijbel?.....	19
Is de Bijbel het woord van God?	19
Zijn de geschriften van de Bijbel betrouwbaar?.....	24
De bijbel staat toch vol tegenstrijdigheden en fouten?.....	31
Zijn niet vele passages in de Schrift tijdgebonden, plaatsgebonden of cultureel bepaald?	34
Maar de bijbel is toch in strijd met de wetenschap?	35
Wat doe je dan met de evolutietheorie?	36
Je gelooft toch niet in wonderen?.....	43
Waarom is de Bijbel zo belangrijk?	48
Hoe moet je de Bijbel interpreteren?	50
Ja maar, de kerk verbiedt toch het bijbellezen?.....	53
3. En het mocht nu eens blijken onwaar te zijn?	57
4. Na de dood is het toch gedaan?	61
5. Was Jezus niet gewoon een goed mens?	67

En jij gelooft dat?!!

6. De hel kan niet bestaan, want God is liefde	73
7. Als God bestaat, waarom laat hij dan lijden toe?	77
8. En zij die nooit van Jezus hebben gehoord?	81
9. Je moet er toch iets voor doen?	83
10. Geloven alleen, is dat niet te gemakkelijk? Je mag er dan zomaar ‘op los zondigen’	89
11. Waarom heeft God de mens niet volmaakt geschapen?	93
12. Zijn christenen dan zoveel beter dan anderen?	95
13. Er zijn toch heel goede hindoes, moslims, getuigen van Jehovah, ...? . . .	99
14. Christenzijn is toch niets anders dan naastenliefde tonen?	101
15. Is het niet belangrijker iets te doen aan de nood in de wereld, dan altijd met die Bijbel bezig te zijn?	105
16. Wat doe je met de inbreng van de katholieke kerk?	107
Jezus Christus heeft toch Petrus aangesteld als eerste Paus?	107
Geloof je in Maria?	111
17. Je moet ook andermans mening respecteren?!	113
18. Ik heb geen tijd om daar zo diep op in te gaan	115
19. Wat je gelooft heeft geen belang, als je maar oprecht bent.	117
20. Ja maar, ik heb dat altijd al geloofd.	121
Tot slot...	125
Noot van de schrijver	127

Aanvullende literatuur	129
1. Algemene werken (handelen over verschillende geloofsvragen)	129
2. Bestaat God?	129
3. Is de bijbel Gods Woord?	129
4. De bijbel en de wetenschap	130
5. Over Christus.	130

En jij gelooft dat?!!

Voorwoord

Dank aan Richard Haverkamp, Stefaan Demarcke, Geert Soete en Cecil van Maelsaeke, die me hielpen bij de uitwerking van de antwoorden. Tevens kreeg ik hulp van Bart Biesbrouck, Toon Biesbrouck, Mark Van Den Bogaerde, Ria Verberck, Wouter Biesbrouck en Henk Vanacker bij de verdere verbetering.

Vooral mijn vrouw Marianne ben ik bijzonder dankbaar. Ze bleef een stimulans voor mij, ondanks de vele eenzame uren alleen met de kinderen thuis.

En jij gelooft dat?!!

Inleiding

Op mijn weg kom ik vaak mensen tegen die beweren dat geloven een blindelings aanvaarden is van zaken waarvan men niet zeker kan zijn.

Dit was ook mijn idee enkele jaren geleden. Later hoorde ik christenen die met deze stellingname niet tevreden leken te zijn. Ze wilden op hun vragen redelijke antwoorden. Hierbij verwezen ze naar het gebod 'Hebt de Heer lief met uw gehele kracht, uw gehele ziel en uw gehele VERSTAND'. Op deze manier werd ik gestimuleerd om ook op zoek te gaan naar antwoorden op mijn geloofsvragen, antwoorden die steek hielden.

Ondertussen ben ik ook 'zo'n' christen geworden. Om je te helpen, heb ik alle geloofsvragen waarmee ik nu nog regelmatig word geconfronteerd opgeschreven, met daarnaast de antwoorden. Neem deze antwoorden niet zomaar voor waar, maar verwerp ze evenmin zonder ze eerst verstandelijk onderzocht te hebben.

Veel leesgenot.

Yvan Thomas

En jij gelooft dat?!!

1. Bestaat God wel?

'Hij poetste zijn tanden tweemaal per dag met de allerbeste tandpasta. De dokter onderzocht hem tweemaal per jaar. Als het regende, droeg hij gummilaarzen. Hij sliep altijd met open ramen. Hij gebruikte elke dag verse groenten en rauwkost. Hij liet zijn amandelen knippen. Hij speelde golf, maar nooit langer dan een uur na elkaar. Hij kreeg elke nacht minstens acht uur slaap. Hij rookte nooit, dronk nooit en verloor nooit zijn goede humeur. Hij deed zijn uiterste best om honderd te worden.

Woensdag zal de begrafenis plaatsvinden. 18 specialisten, 4 gezondheidsinstituten en talrijke handelaars in gezondheidsvoedsel en antiseptica overleefden hem. Hij leefde alsof deze wereld alles was en vergat God.'

Onbekend

Vaak komen mensen naar me toe met een uitdrukking op hun gezicht van: 'Jij praat voortdurend alsof God werkelijk bestaat, maar is Hij daar wel? Kun je dat bewijzen?'

Waar ook ter wereld is het nu in het westen of in het oosten, in het noorden of in het zuiden, in industrielanden of ontwikkelingslanden overal wordt aan godsdienstbeleving gedaan. De mens lijkt zich bewust van iemand boven zich. Zoals de volksmond zegt: 'Er moet toch iets zijn'. Maken de mensen zichzelf waanvoorstellingen? Is het louter toeval dat mensen naar God zoeken?

Ik kan het bestaan van God niet bewijzen in de natuurwetenschappelijke zin. Daarmee bedoel ik dat Zijn bestaan niet kan aangetoond worden door één of

En jij gelooft dat?!!

ander experiment dat voor herhaling vatbaar is. In feite valt slechts een uiterst klein gebied van de werkelijkheid door middel van proeven te bewijzen. Op deze manier kan ik niet bewijzen dat Napoleon bestond of dat ik binnen tien jaar verouderd zal zijn. Evenmin kan ik via proefnemingen in het laboratorium aantonen dat mijn vrouw van me houdt. Toch heb ik alle reden om te geloven dat mijn vrouw van me houdt, niet omdat ze dat in een laboratorium heeft bewezen, maar omdat ik het uit een heleboel daden en woorden van haar kan afleiden.

Door te zien naar het bestaan van de natuur, het unieke van de mens, de geschiedenis, enz. heb ik alle reden om te geloven in God. Laat ons enkele factoren van naderbij bekijken.

Een eerste reden waarom ik geloof dat God bestaat, is de *wet van oorzaak en gevolg*. Zoals Michael Green het uitdrukt:

'Als de wereld door het toeval tot stand is gekomen, hoe komt het dan dat alles werkt met de regel van oorzaak en gevolg?' ¹

Over het mopje van 'de kip of het ei' ga ik niet uitwijden, maar in elk geval moet er een oorzaak zijn geweest eer er een kip of een ei was. Toeval is uitgesloten. Als je kijkt naar het heelal en het leven op aarde, dan zie je dat alle dingen een oorzaak hebben.

Het zaad moet in de grond worden gebracht en licht, water en voedingsstoffen krijgen voordat het vrucht voortbrengt. De mens moet zijn beenspieren gebruiken, wil hij te voet een afstand afleggen. Altijd is er een werkende oorzaak nodig. Zo ook is de enige redelijke oorzaak en grond voor het ontstaan van de mens en het heelal, het bestaan van God.

Isaac Newton, de grote natuurvorser, ontving eens in zijn studeerkamer het bezoek van een zeer geleerde vriend, die godloochenaar was. Bewonderend keek de bezoeker naar een wereldbol, die op Newtons schrijftafel stond.

'Zeg, wie heeft dat prachtstuk gemaakt?', vroeg hij belangstellend. *'Niemand'*, zei Newton laconiek. *De geleerde dacht dat Newton een grap maakte en herhaalde zijn vraag. Weer was het antwoord: 'Niemand heeft hem gemaakt'. De geleerde werd driftig en zei: 'U hebt niet met een kind te doen: ik wil beslist*

1 Michael Green, *Toe nou dat meen je niet*, Telos Leuven België, blz. 36

weten wie deze wereldbol gemaakt heeft'. 'Waarde collega', zei Newton, 'U vindt het dwaas dat ik u wijs wil maken dat deze wereldbol geen maker heeft. Ik vind het nog veel dwazer dat u mij wilt wijsmaken dat de grote en schone schepping geen Schepper heeft'.

Tevens wijzen de *planmatigheid* en de duidelijke *orde in het heelal* op het bestaan van God.

Onze tijdmeting is afgesteld op de beweging en de stand van hemellichamen. De planmatigheid en orde waarmee de hemellichamen zich door de ruimte bewegen, zijn de enige precieze maatstaven voor het meten van de tijd. De aarde zelf is een en al planmatigheid:

*'Als zij veel kleiner was, zou een atmosfeer onmogelijk zijn (bijvoorbeeld Mercurius en de maan); als zij veel groter was, zou de atmosfeer vrije waterstof bevatten (bijvoorbeeld Jupiter en Saturnus). Haar afstand tot de zon is correct; zelfs bij een kleine verandering zou het te koud of te warm worden. De schuine stand van de aardas regelt de seizoenen, enzovoort.'*²

Een tijdje geleden wandelde ik langs het strand. Wat ik toen zag, zul je nooit geloven. Enkele korreltjes zand werden oververhit en groepeerden zich tot ze een mooi rond glaasje werden. Wat verder lagen wat verroeste metalen stukjes, die plots grillige vormen aannamen en als het ware radertjes en kleine vijsjes werden. Een metalen omhulsel vormde zich rond die radertjes en het glaasje gleed precies in het omhulsel. Een aangespoeld stukje leder verfrommelde en werd je geloofd het nooit een armbandje, precies geschikt voor het metalen ding, dat we van nu af aan maar horloge zullen noemen. Dan komt nog de finale: dat horloge deed het echt, het gaf me de juiste tijd.

Net zoals iedereen me krankzinnig zou verklaren, wanneer ik dit verhaaltje als 'waar' voorspiegel, is het onlogisch te beweren dat alles per toeval zich ontwikkeld heeft tot een ordelijk geheel.

Als de maker van een horloge al een pak verstand aan de dag moet leggen, dan zal alleen al het ontstaan van een menselijk lichaam verwijzen naar een onnoemelijk groot, intelligent en fantasierijk iemand.

2 R.E.W. Clark, Creation, London Tyndale Press, 1946, blz. 20

En jij gelooft dat?!!

Zelfs Voltaire moest toegeven:

‘Het heelal verwacht mij, en ik kan mij niet voorstellen dat dit uurwerk wel bestaat, en dat er geen uurwerkmaker zou zijn’.

Denk ook maar eens aan het menselijk lichaam, hoe wonderlijk het is opgebouwd. Door je lichaam lopen 16.000 km bloedvaten. Je hart klopt 86.000 maal per dag. ‘s Avonds heeft je bloed een afstand van 270.000 km afgelegd. Wat een kracht heeft het hart om het bloed door die dikke en dunne aderen, zelfs door die haarvaten te persen! Nog nooit slaagde iemand erin een menselijke nier na te maken, die zo klein en doeltreffend is. En ga zo maar door...

Michael Green wijst verder op het feit dat ieder mens een *unieke persoonlijkheid* heeft. Ieder mens is weer totaal verschillend, niet alleen in uiterlijk maar ook in karakter. Dit houdt in dat de mens dus veel meer is dan alleen maar een stukje materie.

Dan vraagt Michael Green zich verder af:

‘Goed, maar hoe is dat mogelijk als er geen God bestaat? Kan een rivier hoger stromen dan zijn bron? Natuurlijk niet.’³

De uiteindelijke bron van ons wezen kan in elk geval niet minder geweest zijn dan een persoonlijkheid, en zeker geen dode materie. Opnieuw een heenwijzing naar God.

Trouwens, hoe komt de mens aan zijn *geweten*? Hoe weet de mens dat moord, diefstal, enz. verkeerd zijn? Zou hij dan spontaan dit geweten ontwikkeld hebben? Je zou veeleer van het tegendeel kunnen spreken, want de mens stelt alles in het werk om zijn geweten het zwijgen op te leggen. Waar komt dit besef van goed en kwaad dan vandaan?

De beste heenwijzing naar God is *Jezus Christus*. Hij zei van Zichzelf dat Hij God was. Ofwel was Hij een kwakzalver, de grootste gek aller tijden, ofwel... was Hij werkelijk God.⁴

3 Michael Green, a.w., blz. 39

4 In hoofdstuk 5 gaan we hier dieper op in.

2. Wat met de Bijbel?

Een klein meisje bladerde eens in een met stof bedekte familiebijbel en vroeg toen aan haar moeder: 'Mams, is de bijbel niet het boek van God?' 'Jazeker kind', antwoordde de moeder. 'Zouden we hem dan niet aan God teruggeven? Wij lezen er toch nooit in'.

Er zijn heel wat vragen omtrent de bijbel en daar is niets verkeerd mee. Het is noodzakelijk zich niet zomaar blindelings op een of ander boek te storten en alles wat erin staat voor waar te nemen, zonder vooraf alles grondig te onderzoeken. Als je een grote aankoop doet, plan je vooraf ook eerst de kosten. De bedoeling van dit hoofdstuk is een hulp te bieden bij die kostenberekening.

Is de Bijbel het woord van God?

'Het Nieuwe Testament is het allerbeste boek dat ooit bestaan heeft of zal bestaan in de gehele wereld.'

Charles Dickens

Hoe weet ik met zekerheid dat de bijbel het Woord van God is?

De bijbel is niet één boek, maar een verzameling van 66 brieven en boeken, geschreven over een periode van ongeveer 1500 jaar door wel 40 verschillende schrijvers. Sommigen van hen waren koning (denk aan Salomo), anderen

En jij gelooft dat?!!

waren visser (Johannes), dokter (Lucas), tollenaar (Mattheüs), herder (David), enz. Ze hadden dus verschillende beroepen en kwamen uit verschillende sociale klassen.

De bijbel is geschreven op 3 continenten Afrika, Azië en Europa onder verschillende omstandigheden: in de woestijn, in paleizen, in gevangenissen, enz. Hij werd neergepend in 3 verschillende talen: het Oude Testament in het Hebreeuws en Aramees, het Nieuwe Testament in het Grieks.

Het is het *eerst* vertaalde grote boek. Ca. 200-250 jaar voor Christus werd het Oude Testament in het Grieks vertaald: de zgn. Septuaginta. Het is ook het *meest vertaalde* boek (ca. 2000 talen) en het eerste grote boek dat van de drukpers kwam. Het is het *meest gedrukte*, *het meest verspreide*, *het meest geliefde* en terzelfdertijd *het meest gehate* boek ter wereld. Ik denk bijvoorbeeld aan Voltaire, die de bijbel over de hele wereld wilde vernietigen. Hij had speciaal drukpersen geplaatst in zijn huis om pamfletten te drukken tegen de bijbel. Voltaire is dood. Zijn huis en de drukpersen werden na zijn dood opnieuw gebruikt, dit keer voor het drukken van... bijbels.

Kortom, de bijbel is nummer één op de boekenlijst, de *grootste bestseller* aller tijden. Dit is wonderlijk, vooral wanneer je bedenkt dat dit boek is geschreven door één van de kleinste en meest gehate volkeren op aarde, de joden.

Vanwaar nu mijn zekerheid om de bijbel Gods Woord te noemen? Laten we een vijftal argumenten nader bekijken.

1. Het getuigenis van de schrijvers zelf. Meer dan 3800 maal zeggen de schrijvers van de bijbel dat hun woorden van God kwamen: 'God zei', 'Het Woord van de Heer kwam tot mij', ... Of ze spraken de waarheid, of het waren de grootste leugenaars en bedriegers aller tijden. Nochtans wordt de bijbel, en vooral de woorden en daden van Jezus Christus die erin beschreven staan, als richtsnoer voor een goed leven gebruikt.
2. Kan de bijbel door goede mensen geschreven zijn, zonder God? Dat kan niet, want dan zouden ze liegen, bewerende dat hun woorden van God kwamen. Leugenaars van dit formaat zijn geen goede mensen.
3. Zou hij dan door slechte mensen geschreven zijn? Kunnen slechte mensen zoiets voortbrengen? Bittere bronnen kunnen geen zoet water voortbrengen.

4. Zouden duivelse machten ermee gemoeid zijn? Natuurlijk niet, of ze zouden daarmee hun eigen nederlaag beschreven hebben.
5. Of zou God mensen gebruikt hebben om de bijbel neer te pennen? Dit blijft de enige redelijke verklaring en het is ook de verklaring die de bijbel zelf geeft (2 Petr. 1:19-21).

De eenheid van de bijbel

Vraag 5 mensen een boek over God te schrijven en toets het dan eens op de tegenstrijdigheden! Vraag zelfs aan 5 geestelijke leiders uit dezelfde godsdienst om dit te doen!

De bijbel is door zo'n 40 verschillende schrijvers uit verschillende sociale klassen geschreven, over een periode van meer dan 1500 jaar, op 3 verschillende werelddelen, en toch... geen enkele keer spreken ze elkaar tegen. En dit terwijl ze toch schrijven over één van de gevoeligste onderwerpen op aarde: God.

Waar critici het hebben over de tegenstellingen in de bijbel, gaat het meestal om verschillende gebeurtenissen die beschreven worden, of in het andere geval vullen de beschreven gebeurtenissen elkaar aan.⁵

Wetenschappelijke feiten in de bijbel

Heel vaak zeggen de mensen tegen me: 'Maar Yvan, je weet toch dat de wetenschap de bijbel al lang achterhaald heeft?!'⁶

Het is inderdaad wel zo dat de bijbel geen wetenschappelijk boek is, maar hij verkoopt ook geen wetenschappelijke onzin, in tegenstelling tot de overige klassieke literatuur. Bepaalde dingen die de mens pas de laatste jaren heeft ontdekt, stonden al eeuwen geleden in de Schrift opgetekend. Om enkele voorbeelden te geven:

- Hoe wist Abraham dat de 8ste dag het veiligste ogenblik was voor de besnijdenis? Dan worden namelijk de meeste antistoffen gevormd en de

5 Bij de vraag: 'De bijbel staat toch vol tegenstrijdigheden?' gaan we hier verder op in.

6 Straks meer hierover.

En jij gelooft dat?!!

factoren nodig voor een bloedstolling zijn precies op de 8ste dag in de ideale toestand, zodat er zo goed als geen risico is (Gen. 17:12).

- Jesaja schrijft in Jesaja 40:22 (ca. 700 jaar voor Christus) dat de aarde rond is. Tot in de tijd van Columbus dacht men dat de aarde een platte schijf was. Men vreesde dat Columbus wel eens van die schijf kon vallen toen hij op ontdekkingsreis ging. Waar haalde Jesaja die informatie vandaan?
- Jeremia (ca. 700 voor Christus) vermeldt het feit dat de sterren ontelbaar zijn als het zand der zee. Tot de uitvinding van de telescoop (ca. 17de eeuw) dacht men dat er hoogstens 5500 sterren waren. Hoe wist Jeremia dat ze daarentegen ontelbaar zijn? (Jer. 33:22)

Vervulde profetieën (voorspellingen)

Volgens Deuteronomium 18:21-22 is een door God geïnspireerde profeet iemand die geen enkele keer een verkeerde voorspelling maakt. Nu bestaat ongeveer 25% van de bijbel uit voorspellingen. Deze profetieën hebben betrekking op 3 verschillende domeinen.

1. Het joodse volk

De bijbel bevat enorm veel voorspellingen inzake het joodse volk; reeds vervulde en die nog op vervulling wachten.⁷

Gedurende 1900 jaar werden de joden over heel de wereld verstrooid en in 1948 hebben ze dan hun eigen staat Israël heropgericht. Duizendvijfhonderd jaar voor Christus heeft Mozes hun verstrooiing over de hele aarde voorspeld. Ondanks zware vervolgingen en invloed van andere culturen hebben de joden altijd hun eigen religie behouden. Ga maar na in Antwerpen... Je herkent ze uit duizenden. Stuur daarentegen een Belg of een Nederlander naar Amerika en na een paar generaties is hij een echte Amerikaan.

Hun terugkeer naar het land Israël en het feit dat hun naam als scheldwoord gebruikt zou worden (vieve vuile jood, 'geldjood', e.a.) werden voorzgd.

7 Bijvoorbeeld: Deut. 28:26-67, Ezech. 36, 37, ...

2. Christus

Meer dan 300 voorspellingen slaan op de komst van Christus en ze werden *alle vervuld*.

Kijk maar hoe David over Christus schreef in Psalm 22 (vs. 2, vs. 15-19) en zie hoe alles letterlijk uitgekomen is. Nochtans schreef David deze psalm rond het jaar 1000 voor Christus.

Hoe wist Micha (500 jaar voor Christus) dat Christus in Bethlehem, één van de onbeduidendste dorpjes in Israël, geboren zou worden?

Bovendien woonden Jozef en Maria in Nazaret, maar door de volkstelling, ingesteld door één van de grootste keizers, moesten ze zich inschrijven in hun geboortedorp. 'Toevallig' was dit Bethlehem. Het tijdstip waarop ze zich moesten inschrijven, was 'toevallig' op het ogenblik dat Maria hoogzwanger was (Micha 5:1).

Zijn dood, zijn opstanding, zijn kleed dat zou verdeeld worden, het feit dat zijn beenderen niet gebroken zouden worden (terwijl dit bij een gekruisigde altijd gedaan werd) werden alle voorspeld. Dan zijn er nog zo'n 600 voorspellingen over zijn wederkomst.

3. De wereldrijken

In Daniel 2 en 7 worden de vier grote wereldrijken voorspeld (500 jaar voor Christus): het Babylonische rijk, het rijk van Meden en Perzen, het Griekse rijk (Alexander de Grote) en het Romeinse rijk. Verder geeft de bijbel een gedetailleerde schets van hoe de wereld er zal uitzien.

De kracht van de bijbel

Eén van de duidelijkste bewijzen dat de bijbel Gods Woord is, is wel het feit dat er een enorme kracht van uitgaat. Kapotte gezinnen worden weer hersteld, mensen worden verlost van zware schuldgevoelens, anderen bevrijd van drugs en alcohol.

Enkele decennia geleden trok een gezin naar een stam van koppensnellers in Papoea Nieuw-Guinea. De koppensnellers hielden er een eigenaardige en

En jij gelooft dat?!!

wrede gewoonte op na. Eerst maakten ze iemand tot vriend en op het ogenblik dat hij hun het volste vertrouwen schonk, werd hij vermoord en verorberd.

Dit gezin ging er met de bijbel naartoe, zette hem om in de taal van de plaatselijke bevolking en na enkele jaren bekeerde meer dan de helft van de stam zich tot God. Ze braken met hun oude leven en gingen van Jezus vertellen. Met 'Roodkapje en de boze wolf' ga je geen mensen veranderen, ga je geen alcoholist van de drank afhelpen.

Charles Colson, indertijd de rechterhand van Nixon, was gekend als 'BullDog'. Hij was het die veel te zien had met het Watergateschandaal. In de gevangenis kwam hij door de Schrift tot bekering. Zelf heeft hij nu een gevangenisdienst opgericht en is een vurige getuige van Christus. Door fabeltjes en verhaaltjes?

Zijn de geschriften van de Bijbel betrouwbaar?

'Nadat ik probeerde de historische waarde van de bijbelse geschriften in de grond te boren, kwam ik tot het besluit dat zij integendeel historisch betrouwbaar zijn.

Indien iemand de bijbel als onbetrouwbaar verwerpt, dient hij eveneens praktisch alle klassieke literatuur te verwerpen.'

Josh Mc Dowell

Kunnen we erop vertrouwen dat de bijbel inhoudelijk een copie is van het oorspronkelijk geschreven Oude en Nieuwe Testament? Kan de bijbel de wereldwijde kritiek op dit vlak weerstaan?

Heeft Jezus echt bestaan?

Voordat we het hebben over de betrouwbaarheid van het Oude en het Nieuwe Testament, is het belangrijk eerst even bij de vraag naar de historiciteit van Jezus stil te staan. Als Jezus geen historische figuur is, dan kunnen we sowieso zeggen dat de bijbel onbetrouwbaar is, daar dit boek helemaal rond deze unieke persoonlijkheid draait.

De Duitse theoloog Bruno Bauer beweerde in de vorige eeuw onomwonden dat Jezus het product was van de verbeeldingskracht van de evangelist Marcus.

J.M. Robertson bracht in het begin van deze eeuw de religieuze wereld in opschudding door de figuur van Christus naar het rijk der legenden te verwijzen.

Is dat zo? Heeft Jezus Christus wel bestaan? Of moeten we Hem inderdaad zien als een 'sprookjesfiguur'?

Jezus als sprookjesfiguur bestempelen, is niet zo gemakkelijk als het wel lijkt, want dan moet je vele geschriften en getuigenissen onder tafel steken! Behalve de 27 boeken van het Nieuwe Testament en de talloze getuigenissen van de eerste kerkvaders (Polycarpus, Justinus, Irenaeus, Origines, Eusebius,...) staan er ook heel wat getuigenissen van nietchristenen uit de beginperiode op papier.

Natuurlijk schrijven ze in de meeste gevallen negatief over deze figuur, maar hun getuigenis bevestigt hoe dan ook de historiciteit van Christus.

In het bestek van dit boek kan ik niet alle geschriften weergeven, maar laten we de voornaamste bekijken.

Cornelius Tacitus, geboren in 52 à 54 na Christus, schoonzoon van Julius Agricola, gouverneur van KleinAzië in 112 na Christus, zonder twijfel de grootste historicus van het Romeinse Keizerrijk, schrijft in zijn Annales XV.44:

'Christus, de stichter van de naar Hem algemeen genoemde christenen, werd ter dood gebracht door Pontius Pilatus, die stadhouder over Judea was tijdens de regering van Tiberius, maar het verderfelijke bijgeloof, dat voor een poosje onderdrukt scheen, stak opnieuw de kop op en verspreidde zich niet alleen door Judea, waar het kwaad ontstaan was, maar ook door Rome.'

Tacitus was gouverneur ter plaatse en wist maar al te goed waarover hij schreef. Zijn doel was allesbehalve een Jezusfiguur uit te vinden.

Plinius Secundus (Plinius de Jongere), gouverneur over een landstreek in Noord-Turkije, Bithynië genoemd, in 112 na Christus, schrijft aan keizer Trajanus een verslag over zijn vervolgingen van christenen ter plaatse en vraagt om instructies, of hij hen namelijk verder moet blijven uitmoorden, vermits zij met zovelen zijn. In zijn brief verklaart hij letterlijk, dat het onmogelijk

En jij gelooft dat?!!

is ware christenen er toe te brengen Christus te verloochenen en dat zij bij ondervraging verklaarden, dat hun enig mogelijk misdrijf er in bestond dat zij geregeld samenkwamen op een welbepaalde dag voor zonsopgang om lofzangen aan te heffen voor Christus, als ware Hij God ('quasi Deo') ('Brieven X.96').

Thallus, een historicus, werkzaam omstreeks 52 na Christus in Rome, wiens werk echter verloren gegaan is, maar die geciteerd wordt door Julius Africanus ongeveer in 221 na Christus, schrijft in verband met de duisternis die over de wereld viel tijdens de dood van Jezus:

'Thallus legt in het derde boek van zijn 'Geschiedenis' uit dat de duisternis een zonsverduistering was, hetgeen mij onlogisch lijkt, daar een zonsverduistering niet kan plaatsvinden tijdens een periode van volle maan en Christus stierf op het Pascha, dat gevierd wordt tijdens een periode van volle maan'.

Flavius Josephus, geboren in 37 na Christus, was historicus en bevelhebber der joodse troepen in Galilea tijdens de oorlog met Rome. Bij de verwoesting van Jeruzalem, in 70 na Christus, werd hij door de Romeinen gevangen genomen.

Aan het keizerlijk hof schreef hij zijn geschiedkundig werk 'De joodse oorlog', gepubliceerd in 93 na Christus. Hierin vinden we vele figuren uit het Nieuwe Testament als historische figuren, zoals Pilatus, Annas, Kajafas, Herodes, Quirinus, Felix, Festus, Johannes de Doper, Jakobus, de broer van Jezus, en vooral Jezus zelf.

Hij schrijft:

'En omstreeks deze tijd (= tijdens Pilatus, dus van 26 tot 36 na Christus) was daar Jezus, een wijs man, als wij Hem werkelijk een mens kunnen noemen, want Hij deed wonderbaarlijke dingen. Hij was een leraar voor hen die met graagte de waarheid aannamen en wist vele joden en ook vele Grieken voor zich te winnen. Deze nu was de Messias. En toen Pilatus Hem tot het kruis had veroordeeld op aanstichting van onze eigen leiders, gingen diegenen die Hem van het begin af aan hadden liefgehad verder met het uitdragen van zijn leer'.

De geciteerde geschiedschrijvers behoren tot de beroemdste en meest betrouwbare schrijvers van hun tijd. Het feit dat ze Christus in de meeste gevallen niet ophemelen, ondersteunt juist de betrouwbaarheid van het bestaan van Jezus. Je kan er niet omheen.

De joodse Talmoed en Mishah (joodse wetten) verwijzen herhaaldelijk naar Jezus, zijn smadelijke dood enz., zij het evenwel in negatieve zin, wat echter juist daardoor dit getuigenis des te waardevoller maakt.

Trouwens, heel wat archeologische vondsten bevestigen nog eens extra de figuur van Jezus.

In 1945 werd door de joodse professor Sukenik nabij Jeruzalem een verzegeld graf ontdekt. Uit gevonden voorwerpen bleek dat de tombe in 50 na Christus gesloten was. In de tombe werden volgende inscripties gevonden:

- in het Grieks: iesu iou (Jezus helpt)
- in het Aramees: yeshu aloth (Jezus laat hem opstaan).

In Pompeï, door de Vesuvius in 79 na Christus verwoest, werden ook diverse christelijke emblemen en symbolen gevonden.

Als je bijgevolg twijfelt of Jezus wel bestaan heeft, heb je nog veel meer redenen om te twijfelen aan het bestaan van figuren zoals Julius Caesar, Augustinus, Claudius, Nero, Cicero, enz...

Kun je je voorstellen dat een persoon, die alleen in de verbeelding van een paar mensen zou hebben bestaan, zo'n *grote invloed* op de mensheid zou uitoefenen, dat duizenden kerken voor Hem werden opgericht, dat Hij jaarlijks over de gehele wereld wordt herdacht en kruisbeelden ons herinneren aan Zijn dood? Zo groot is Zijn invloed, dat zelfs de Westerse tijdrekening op Hem wordt afgestemd.

Beweren dat Jezus niet bestaan heeft, is een fabeltje. Laten we dergelijke uitspraken naar de sprookjeswereld zenden.

Is het Oude Testament betrouwbaar?

Er zijn twee belangrijke aanwijzingen waardoor ik kan weten of een geschrift al dan niet betrouwbaar is.

Allereerst moeten er verschillende kopieën van het origineel bestaan, die bovendien zo weinig mogelijk van elkaar afwijken. Daarnaast is het ook

En jij gelooft dat?!!

noodzakelijk, dat het tijdsverloop tussen de geschreven tekst en een kopie ervan zo klein mogelijk is.

Nu zijn er heel wat kopieën van het Oude Testament. Door de eeuwen heen werden namelijk joodse afschrijvers belast met het overschrijven van de Hebreeuwse tekst. Deze joden stonden bekend als de Masoreten en van hen bezitten we de *masoretische tekst* uit 900 na Christus. De betrouwbaarheid van die kopieën kan men nagaan door ze met elkaar te vergelijken. Alle tegenwoordige exemplaren van de Hebreeuwse tekst, waarin het Oude Testament geschreven werd, stemmen opmerkelijk met elkaar overeen.

Het leek er wel op dat er geen geschriften zouden worden gevonden die kort na het tot stand komen van het origineel werden geschreven, tot in 1947 de befaamde *Dode Zeerollen* werden ontdekt. Dit was een van de grootste archeologische vondsten van de eeuw. Uit die rollen bleek dat er een groep joden, van ongeveer 150 voor Christus tot 70 na Christus (voor het voleindigen van het Nieuwe Testament), in een plaatsje, Qumran geheten, woonde. Ze vormden een soort gemeenschap, te vergelijken met latere kloostergemeenschappen. Ze hielden zich bezig met het bewerken van de akker, maar ook met het bestuderen en het overschrijven van de Schriften.

Toen het gevaar voor een Romeinse inval groot werd, stopten ze de leren boekrollen in kruiken en verborgen ze in grotten, in de rotswanden ten westen van de Dode Zee. Op de rollen stond de volledige tekst van Jesaja, evenals fragmenten uit bijna elk boek van het Oude Testament. Bij vergelijking van bijvoorbeeld Jesaja 53 uit de Dode Zeerollen met de Masoretische tekst kwam men tot de volgende conclusie: slechts 17 letters van de Dode Zeerollen weken af van de Masoretische tekst. Tien letters daarvan betreffen spellingsverschillen en veranderen niks aan de betekenis. Vier andere zijn kleine afwijkingen, zoals het ontbreken van een voegwoord; dat is vaak een kwestie van stijl. De overige 3 letters zijn het Hebreeuwse woord voor 'zien' in vers 11.

'Van de 166 woorden in dit hoofdstuk is alleen dit woord werkelijk discutabel, en het verandert volstrekt niks aan de strekking van het gedeelte.'⁸

8 R. Laird Harris: 'How Reliable is the Old Testament Text', in 'Can I trust my Bible?' Chicago, Moody Press, 1963, blz. 124. In dit boek wordt deze kwestie uitvoerig besproken.

Vanaf 250 tot ca. 120 voor Christus maakten joodse geleerden in Alexandrië de eerste vertaling van het Oude Testament in het Grieks. De *Septuaginta*, zo heet die vertaling, blijkt een tamelijk letterlijke vertaling uit de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst, zoals die te vinden is in de Masoretische tekst.

En het Nieuwe Testament?

Meer dan 4000 handschriften van het Nieuwe Testament, of gedeelten ervan, zijn tot op heden bewaard gebleven op papyrus en perkament. Daarbij komt dat het tijdsverloop, tussen het schrijven van de oorspronkelijke tekst en van de kopieën ervan, heel wat kleiner is in vergelijking met klassieke teksten, die door iedereen als betrouwbaar aanvaard zijn.

Laten we een vergelijking maken tussen de betrouwbaarheid van enkele befaamde klassieke werken en het Nieuwe Testament, door te zien naar het tijdsverschil tussen het origineel en de oudste kopie.

Auteurs	Datum	Oudste kopie	Tijdsverschil	Aantal
Caesar J.	100-44 v.C.	900 n.C.	1000 j.	10
Plato	427-347 v.C.	900 n.C.	1300 j.	7
Tacitus	100 n.C.	1100 n.C.	1000 j.	20
Plinius de jongere	61-113 n.C.	850 n.C.	750 j.	7
Suentonius	76-160 n.C.	950 n.C.	800 j.	8
Herodotus	480-424 v.C.	900 n.C.	1300 j.	8
Sophocles	496-406 v.C.	1000 n.C.	400 j.	100
Aristoteles	384-322 v.C.	1100 n.C.	1400 j.	5
Catullus	54 v.C.	1550 n.C.	1600 j.	3

En jij gelooft dat?!!

Ter vergelijking met de klassieke werken volgen nu de oudste manuscripten van het Nieuwe Testament. Het Nieuwe Testament werd afgewerkt in ca. 100 na Christus.

John Rylandmanuscript:	130 n.C. = oudste document
Chester Beatty Papyri:	200 n.C.
Bodmer Papyri:	150 a 200 n.C.
Codex Sinaiticus:	350 n.C.
Codex Vaticanus:	325 a 350 n.C.
Codex Alexandrinus:	400 n.C.
Codex Ephraemi:	400 n.C.

Voor zover bekend, is er geen enkele historicus of classicus die durft te twijfelen aan de authenticiteit van de boeken van Caesar, Plato en andere klassieke auteurs. Dus, welk motief zou er dan nog zijn om te twijfelen aan de betrouwbaarheid van het Nieuwe Testament?

Verscheidene *kerkvaders* uit de eerste eeuwen na Christus bevestigen de authenticiteit van de auteurs van de vier evangeliën. Zo citeert de grote kerkhistoricus Eusebius twee gezaghebbende figuren uit de tweede eeuw, namelijk Papias, die bisschop was in Klein-Azië rond 130, en Irenaeus, eveneens bisschop te Lyon omstreeks 170. Het volgende werd over de schrijvers van de 4 evangeliën opgetekend:

‘Mattheüs heeft de uitspraken van de Heer in de Hebreeuwse taal samengevoegd en ieder vertaalde ze zo goed hij kon’.

‘Marcus, die de tolk van Petrus was, schreef nauwkeurig op wat hij zich herinnerde van wat de Heer had gezegd en gedaan’.

‘Lucas, de begeleider van Paulus, heeft het door deze verkondigde evangelie in een boek vastgelegd’.

‘Daarna heeft ook Johannes, de discipel des Heren, die ook aan Zijn borst lag, ook zelf een evangelie uitgegeven, terwijl hij in Efeze in Klein-Azië verbleef’.

Deze geschriften, die niet veel jonger zijn dan de evangeliën zelf, spreken dus volkomen de moderne vormkritiek tegen.

Daarbij gebruikten heel wat kerkvaders uit de beginperiode citaten uit het Nieuwe Testament, alles bijeen zo'n 36.000.

Citaten van kerkvaders:

Justinus Martyr (150 n.C.)	:	330 citaten
Irenaeus (200 n.C.)	:	1800 citaten
Clemens van Alexandrië (200 n.C.)	:	2400 citaten
Origenes (210-250 n.C.)	:	18000 citaten
Tertullianus (200 n.C.)	:	7250 citaten
Hippolytus (200 n.C.)	:	1400 citaten
Eusebius (300 n.C.)	:	5175 citaten

Je ziet, bewijsmateriaal genoeg om uit te roepen: 'De bijbel is 100% betrouwbaar'.

De bijbel staat toch vol tegenstrijdigheden en fouten?

'Tot op heden zijn de Heilige Schriften en de wetenschap nog nooit met elkaar in overeenstemming geweest. Maar al de veranderingen die plaatsvonden, waren in de wetenschap en NIET in de Schriften.'

Sir Robert Anderson, M.D.

De bijbel is geen wetenschappelijk boek. Hij is bedoeld als leidraad voor het leven van de mensen en daardoor werd hij op een kleurrijke, levensechte manier geschreven. Wat zou het saai lezen zijn, als we alleen maar droge wetten en formules voorgeschoteld kregen. Zouden we het boek dagelijks ter hand nemen?

Daarbij spreken de verschillende schrijvers mekaar niet tegen, maar vullen elkaar aan. Lucas bijvoorbeeld, legt in zijn evangelie vooral het accent op Jezus als de Zoon des mensen, Marcus vertelt over Jezus de Dienstknecht, Matteüs over Jezus de Koning, en Johannes over Jezus de Zoon van God. Bij het kopen van een kostuum hou ik eraan me te spiegelen in een 3-delige spiegel. Dan

En jij gelooft dat?!!

zie ik het van de voorkant en van opzij. Zo heb ik een vollediger zicht op het kostuum. In dezelfde zin vullen de bijbelse schrijvers elkaar aan.

Vermeende fouten en tegenstrijdigheden van de bijbel zijn, volgens prof. Guy Vleugels, meestal in volgende categorieën onder te brengen:

De poëtische of beeldrijke taal in de bijbel

Als er in Jesaja 55:12 staat dat de bomen in de handen zullen klappen, dan heeft dit natuurlijk een geestelijke betekenis. Het is poëtische taal. In dat opzicht denken we aan uitdrukkingen zoals: 'Hij doet geen vlieg kwaad'.

Mensentaal

In Jesaja 59:1 lezen we over de hand van God. Heeft God handen? Nee, maar dit beeld helpt ons om het goddelijke ietwat te begrijpen. Heel vaak moet ik mijn kinderen iets duidelijk maken op hun niveau, door visuele middelen te gebruiken, terwijl het voorwerp of de persoon in kwestie niet te visualiseren is. Hoe leg je bv. uit wat zuurstof is?

Verschillende uitdrukkingen met dezelfde betekenis

In het 'Onze Vader' uit het Matteüs-evangelie vinden we: 'Vergeef ons onze schulden', terwijl Lucas schrijft: 'Vergeef ons onze zonden'. Dit is geen tegenstrijdigheid, want beide uitdrukkingen betekenen hetzelfde.

Twee gelijkaardige, maar los van elkaar staande gebeurtenissen

Wist je dat er twee broodvermenigvuldigingen zijn, twee tempelreinigingen en twee bergredes? Dat zal je helpen om heel wat schijnbare tegenstrijdigheden in een ander licht te stellen.

Vrije citaten

Vaak worden uitspraken van God en personen in de bijbel door de schrijvers vrij weergegeven. Het is m.a.w. geen letterlijke weergave, maar de betekenis blijft hetzelfde (vergelijk bv. Matt. 3:17 met Marc. 1:11).

Afgeronde getallen

De bijbel heeft niet tot doel om steeds de correcte cijfers weer te geven, maar om ons te helpen bij het vormen van een beeld. Als de politie spreekt over een betoging van 20.000 mensen, dan weten we dat het om een groot aantal gaat. Wanneer Lucas sprak over 5000 mannen die van de Here brood kregen (vrouwen en kinderen niet meegerekend), dan betekent dit niet dat er welgeteld 5000 aanwezig waren, maar dat er om en bij de 5000 mannen waren, d.w.z. een grote massa.

Korte samenvatting van een gebeurtenis of toespraak

Marcus vat heel kort 'De verzoeking in de woestijn' samen, terwijl Lucas deze uitgebreid weergeeft. Zijn het daarom tegenstrijdige verslagen?

Slechts een persoon of zaak wordt vernoemd, terwijl er twee of meer aanwezig waren

Als we Matteüs 28: 5 lezen en Lucas 24: 4, dan zien we dat Lucas over twee engelen spreekt en Mattheüs over één engel. Spreken ze elkaar tegen? Nee, maar het verslag van Matteüs is onvolledig, niet in tegenspraak met Lucas. Op die manier vullen ze elkaar aan.

Als we met z'n tweeën naar een ongeval kijken en we moeten achteraf verslag uitbrengen, dan bestaat er een grote kans dat ik details gezien heb, die jij niet hebt gezien en omgekeerd. Spreken we elkaar in dat opzicht tegen? Nee, we vullen elkaar aan.

De afgevaardigde wordt soms vereenzelvigd met de zender

In Marcus 10:35 kwamen Jakobus en Johannes een bepaalde vraag aan Jezus stellen, terwijl Matteüs 20:20 vertelt dat het hun moeder was die de vraag stelde. In dit geval is het duidelijk dat in zekere zin Johannes en Jakobus de vraag stelden, maar dat ze daarbij hun moeder gebruikten. Zo zie je nog eens dat de schrijvers elkaar aanvullen.

We zouden de lijst verder kunnen aanvullen. Als het dit is wat je met fouten bedoelt, dan heb je inderdaad gelijk, want de schrijvers hadden niet tot doel

En jij gelooft dat?!!

een taal te gebruiken die dezelfde wetenschappelijke nauwkeurigheid heeft als een wiskundige formule. We moeten altijd de context voor ogen houden.⁹

Tal van mensen drukten me erop dat de bijbel vol fouten en tegenstrijdigheden stond. Toen ik er enkele vroeg, werden ze rood tot achter de oren, want... ze hadden nog nooit de bijbel gelezen.

Zijn niet vele passages in de Schrift tijdgebonden, plaatsgebonden of cultureel bepaald?

'Het is onmogelijk de wereld rechtvaardig te besturen zonder God of de bijbel.'

George Washington

Het valt inderdaad niet te ontkennen dat heel wat passages uit de Bijbel *tijd, plaatsgebonden en cultureel gekleurd* zijn.

Vele passages uit de bijbel begrijpen we beter als we iets van de achtergronden, de geschiedenis, de gebruiken en de geografie afweten.

Hieruit volgt dat enkele gebeurtenissen uit de Schrift in onze cultuur moeten worden vertaald. Jezus ging bv. om met tollenaars en at met hen. Vandaag de dag kijkt niemand meer vreemd op als je bij een belastingontvanger gaat eten, maar wel als je het huis van ex-gedetineerden, dronkaards, enz. binnentrekt.

Toch moeten we goed beseffen dat *God noch mens innerlijk veranderd zijn*, zelfs niet in verschillende culturen, plaatsen en tijden.

Het hart van de mens verlangt nog steeds liefde, vreugde, vrede, zelfbeheersing, ... Dat is zo voor de mens van deze eeuw, maar dit was ook zo voor de mens uit het Oude Testament. God heeft altijd het verlangen gehad om met de mens opnieuw contact te hebben, om in relatie met hem te komen. Het geldt evengoed voor de dag van vandaag. Heel de geschiedenis door voert de mens oorlog, maakt hij ruzie, zoekt hij oplossingen om tot vrede te komen, ... Telkens

9 Bij de vraag: 'Hoe moet je de bijbel interpreteren?' wordt hier dieper op ingegaan.

weer zegt hij: 'Van nu af aan voeren wij nooit meer oorlog', maar sedert Wereldoorlog II is de wereld nog geen enkele dag zonder oorlog geweest.

De boodschap in de bijbel is er een die alle culturen, alle plaatsen en alle tijden overschrijdt. Zit niet ieder mens met de vragen: 'Waar kom ik vandaan?', 'Wat doe ik hier?', 'Waar ga ik naartoe?', ongeacht tijd, plaats of cultuur? De bijbel dient ons van antwoord.

Het woord van god is zo ingekleed dat het voor alle culturen begrijpelijk is. Het kennen van de culturele achtergrond kan nuttig zijn, maar is niet noodzakelijk om de boodschap te begrijpen. Waar het gaat om de fundamentele dingen kan enkel worden gezegd: 'Ze gelden voor alle tijden'. Als Jezus tegen Nicodemus (Joh. 3) zegt: 'Je moet wederom geboren worden', dan heeft dat niks met cultuur, tijd of plaats te maken, maar het geldt voor iedereen. Als Jezus zegt: 'Ik ben De Weg en De Waarheid en Het Leven', dan is dat een uitspraak voor alle tijden.

De vraag is trouwens, welke boodschap of welk gebod of welke belofte je niet op jezelf kunt betrekken omdat het tijd of plaatsgebonden, of cultureel bepaald is.

Alhoewel Jezus en de apostelen leefden nadat het Oude Testament al eeuwen voltooid was, gingen zij er van uit dat God doorheen die Geschriften persoonlijk tot hen sprak. Trouwens, ikzelf lees op dezelfde wijze mijn bijbel. Het enige besluit dat ik hieruit kan trekken, is: 'God spreekt nog steeds tot mij doorheen Zijn Woord. Hij zegt me wie ik ben, wie Hij is, wat ik moet doen, wat Hij doet en gedaan heeft'.

Heb je al op deze wijze de bijbel gelezen?

Maar de bijbel is toch in strijd met de wetenschap?

'We weten niet eens een miljoenste part van een procent van wat dan ook. We weten niet wat water is. We weten niet wat licht is. We weten niet wat zwaartekracht is. Onze kennis van het magnetisme is gelijk aan nul. We hebben heel wat hypothesen, veronderstellingen, dat is alles.'

Thomas A. Edison

En jij gelooft dat?!!

De wetenschap heeft het christelijk geloof al lang achterhaald. Dit is een overtuiging die lang niet alle mensen hebben.

Wetenschap kan ons kennis geven over *hoe* iets werkt, maar niet *waarom* iets werkt. De bijbel geeft ons niet het hoe van de dingen te kennen, maar duidelijk het waarom. De bijbel is geen wetenschappelijk boek, maar hij spreekt ook de wetenschap niet tegen. Ik bemerk dat het telkens de wetenschap is die haar theorieën wijzigt en niet de bijbel.

Wat doe je dan met de evolutietheorie?

'Dat het heelal gevormd is door een toevallig samenkomen van atomen, geloof ik net zo min als dat er een diepzinnig filosofisch geschrift zou ontstaan indien men de letters van het alfabet willekeurig dooreen gooide.'

Jonathan Swift

Als de evolutionisten gelijk hebben, dan komt de betrouwbaarheid van de bijbel terecht in het gedrang.

Eerlijk gezegd vond ik het vroeger zelf maar een gekke situatie en kwam er een misprijzend glimlachje op m'n gezicht als men beweerde dat de wereld geschapen was. Alsjeblieft!

Maar anderzijds klinkt de idee dat God de wereld door evolutie geschapen heeft ook niet zo goed, want als God evolutie gebruikte om te scheppen, zou Hij dan niet in staat zijn om onmiddellijk te scheppen?¹⁰

Het loochenen van God hou ik ook niet vol, want er *moet* een geniaal iemand aan de oorsprong van het leven staan (zie hoofdstuk 1).

De materie over dit onderwerp is heel uitgebreid. Ik ga niet te diep op deze kwestie in. Mensen die dit willen onderzoeken, vinden in de boekenlijst tal van werken als hulp.

10 Of het hier al dan niet gaat over dagen of langere tijdsperiodes laat ik buiten discussie. Het probleem waarover ik wou handelen, is: 'Bestaat er een scheppende God?'

Laten we eerst enkele belangrijke argumenten aanhalen waarop de evolutietheorie zich *steunt*:

De evolutietheorie beweert dat de lagere, eenvoudige organismen geleidelijk veranderd zijn in hogere, ingewikkelde organismen. Daarvoor gebruikt ze als argument de *microevolutie* die plaatsvindt binnen bepaalde soorten.

De dierenwereld is ingedeeld in soorten, die onderling niet gekruist kunnen worden in die zin dat een nieuwe soort ontstaat (wat terecht de evolutietheorie in het gedrang brengt, die beweert dat de ene soort uit de andere ontstaan is).

Binnen een bepaalde soort kunnen er onder invloed van milieuomstandigheden wel allerlei *variëaties* optreden (= micro-evolutie), maar dat is heel wat anders dan het zich ontwikkelen van een lagere trap naar een hogere trap. Trouwens, de term 'microevolutie' is misleidend, want het gaat hier meestal om veranderingen, variaties en niet een opklimmen. Dr. W. Ouweneel geeft hiervan een treffend voorbeeld:¹¹

'Als je naar het natuurhistorisch museum in New York gaat, dan vind je daar o.a. een hele reeks fossiele paarden afgebeeld, die zich gedurende honderdduizenden jaren geleidelijk uit elkaar ontwikkeld zouden hebben. De reeks begint met een klein dier, dat nog gewoon vijf tenen aan elke voet heeft. De volgende dieren in de reeks nemen geleidelijk in grootte toe, terwijl het aantal tenen langzaam afneemt, totdat de middelste teen overblijft, en dat is dan de bekende paardehoef. Wel, is dat nu geen prachtig bewijs van evolutie?

Je zou het wel denken, want dit paardeverhaal is één van de populairste argumenten voor evolutie. Maar hoe zit de zaak in werkelijkheid in elkaar? Stel dat die reeks inderdaad klopt, dus dat de laatste paarden in de reeks zich inderdaad ontwikkeld hebben uit de eerste paarden uit de reeks. Hebben we dan een bewijs voor evolutie? Welnee, het zijn nog steeds allemaal paarden. De reeks laat zien hoeveel variaties er op het thema 'paard' mogelijk zijn, maar niet hoe hogere organismen zich uit lagere organismen kunnen ontwikkelen. Als je naar de tenen kijkt, dan zie je trouwens eerder ontaarding (degeneratie) dan evolutie. Maar wat veel erger is: er is geen enkel bewijs dat de paarden zich in de aangegeven volgorde uit elkaar ontwikkeld hebben! Er zijn

11 Dr. W.J. Ouweneel, 'Wat is het nu: Schepping of evolutie?', Uit het Woord der Waarheid, Winschoten, blz. 24

En jij gelooft dat?!!

aanwijzingen dat er in de tijd van het eerste (dus 'oudste') dier in de reeks al modern uitziende paarden bestonden. Nu, als dat zo is, dan kun je wel op het dak gaan zitten. Deze paardefossielen komen uit heel verschillende delen van de wereld vandaan (dus hoe kunnen die paarden zich uit elkaar ontwikkeld hebben?) en van plaatsen waarvan het absoluut niet zeker is wat hun rangorde in ouderdom is.

Is het dan eigenlijk geen schande, dat men zulke dingen aan het grote publiek laat zien en ze op die manier wijsmaakt dat de evolutie een feit is? Trouwens, je kunt nog wel meer apekool in zulke musea en in populaire boeken zien. Wat vind je bv. van de fraaie afbeeldingen van voorhistorische mensen, wilde monsters met een aapachtig uiterlijk? Puur bedrog! Het is op grond van schedels en beenderen absoluut onmogelijk vast te stellen hoe iemands gezicht, beharing, huidskleur, enz. eruit gezien hebben. Je weet wel dat de Neanderthaler lange tijd verheerlijkt is als een van de belangrijkste tussenschakels tussen apen en mensen. Op plaatjes werden ze afgebeeld als woestuitziende aapmensen. Maar zo langzamerhand zijn de wetenschapsmensen erachter gekomen, dat als we vandaag een Neanderthaler in een supermarkt zouden tegenkomen, hij waarschijnlijk geen ogenblik zou opvallen!

Ook gaat de evolutie ervan uit dat de wereld in miljoenen jaren ontstaan is. Daarvoor heeft ze haar eigen methode om de ouderdom te bepalen.

Een eerste methode om de ouderdom te bepalen is deze van de *gidsfossielen*. Aan de hand van deze gidsfossielen dateren de geologen (zij die de aardlagen bestuderen) de aardlagen en plaatsen die in een tijdskolom.

Die gidsfossielen zijn fossielen die volgens hen alleen en specifiek in een bepaalde aardlaag voorkomen. Als je nu bij de paleonthologen (zij die zich bezig houden met het bestuderen van fossielen) terecht komt, dan merk je dat zij hun fossielen dateren volgens de aardlagen waarin zij gevonden worden.

En zo zitten we in een draaimolen: de aardlagen worden gedateerd volgens de fossielen die erin voorkomen en de fossielen worden gedateerd volgens de aardlagen waarin ze zich bevinden. Dat is geen wetenschap meer. Dr. Ouweneel wijst er op dat alle hoofdafdelingen van het dierenrijk in de oudste fossielhoudende lagen worden gevonden, terwijl daar volgens de evolutietheorie enkel simpele organismen mogen vertegenwoordigd zijn. De

gewervelde organismen komen wel niet in deze oudste lagen voor, maar ze verschijnen wel in de volgende lagen, zonder aanwijsbare tussenvormen.¹²

Tussen de nu heel strikt afgelijnde levenssoorten (species) moeten talrijke *tussenschakels* geweest zijn, indien alle leven zich langzaam van een lager tot een hoger niveau ontwikkeld heeft.

Opdat een vogel uit een reptiel ontwikkelt, zijn er duizenden tussenschakels nodig. Heel vreemd dat die nooit gevonden zijn. Dr. Gish voegt daaraan toe:¹³

‘Als de evolutie waar is, waarom zien wij dan vandaag geen levende voorbeelden? Zouden er geen nieuwe organismen en nieuwe vormen moeten verschijnen in onze tijd?’

Dan is er nog de *radioactieve meetmethode* om de ouderdom te bepalen. Terug Dr. Ouweneel aan het woord:

‘Maar toen kwamen de radioactieve meetmethoden, en toen had men ineens het ‘bewijs’ van die miljoenen jaren! Al die methoden komen in feite neer op het meten van stoffen die in zogenaamde ‘radioactieve processen’ omgezet of gevormd worden, en het meten van de snelheid waarmee dit gebeurt. Laat ik je met een voorbeeld duidelijk maken hoe die metingen in principe allemaal werken.

Stel, ik heb hier een hele grote bak met daarboven een lekkende waterkraan. Ik ga meten en ontdek dat er per uur een liter water uit die kraan loopt en dat er in die bak precies honderd liter water zit. Vraag: hoelang lekt die kraan al? Dat is niet moeilijk, zul je zeggen. Er is honderd liter, een liter komt er per uur bij, dus de kraan lekt al honderd uur. Mis! De kraan lekt pas tien uur! Je moet namelijk weten dat er al een heleboel water in de bak zat, voordat de kraan begon te lekken, verder heeft iemand tijdens het lekken een paar emmers water in de bak gegooid en ten derde lekte de kraan in het begin veel harder dan nu. Dat kon jij allemaal natuurlijk niet weten, maar je had wel moeten bedenken dat je had moeten antwoorden: ‘De kraan lekt sinds honderd uur, als er oorspronkelijk tenminste geen water in de bak zat, en als niemand zich

12 Dr. W.J. Ouweneel, a.w., blz. 26

13 Dr. Gish, brochuurtje: ‘Heb je ook een hersenspoeling gehad?’

En jij gelooft dat?!!

met de kraan en de bak bemoeid heeft, en als de kraan altijd even hard gelekt heeft'.

Kijk, dat is nu net zo'n fout als de evolutionisten maken. Ze doen net alsof ze ouderdommen van aardlagen en fossielen kunnen meten, maar in werkelijkheid meten ze alleen hoeveelheden stoffen en omzettingssnelheden. Om daar de ouderdom uit af te leiden, moet je zeker weten wat de oorspronkelijke hoeveelheden van die stoffen waren (toen het gesteente of het fossiel gevormd werd), verder of uitwendige factoren het proces niet beïnvloed hebben en ten derde of de omzettingssnelheid altijd constant gebleven is. De enorme moeilijkheid is nu dat we in feite over geen van deze drie punten iets met zekerheid kunnen zeggen. En als we van één van die punten al niet zeker zijn, dan betekent dat doodeenvoudig dat we geen zinnig woord over ouderdommen kunnen zeggen.

Nu antwoorden de evolutionisten hierop gewoonlijk: 'Ja, maar als wij hele verschillende methoden gebruiken en wij krijgen dezelfde uitkomsten, dan hebben we goede zekerheid dat we de juiste ouderdom bepaald hebben'. Inderdaad, maar hoe vaak heeft men die overeenkomst verkregen? Er is een beroemde menselijke schedel van een 'verre voorvader' van ons, die de fraaie naam *Zinjanthropus* draagt. Met een bepaalde methode heeft men 'vastgesteld' dat die schedel 1.750.000 jaar oud is. Maar dr. R. Whitelaw heeft pas geleden de radiokoolstofmethode op diezelfde schedel toegepast en vond een ouderdom van ... 10.000 jaar! Nogal groot verschil, hé?'¹⁴

Zo zie je dat het fundament waarop in eerste instantie de evolutie steunt niet zo stevig is.

Je kunt zelfs nog wat verder gaan. De evolutietheorie is tevens *in tegenspraak met de tweede wet van de thermodynamica*, een wetenschappelijk vaststaande wet.

In eenvoudige termen komt die wet op het volgende neer: alle dingen die aan zichzelf worden overgelaten 'vervallen' van ingewikkelde vormen naar eenvoudige, van geordende systemen naar wanorde.

14 Dr. W.J. Ouweneel, a.w., blz. 29-30

De natuur zelf leert ons dit principe heel duidelijk: alles sterft, gaat kapot, verslijt, ... De tand des tijds laat niets intact, maar knaagt onherroepelijk aan alles wat bestaat.

Evolutie veronderstelt het tegenovergestelde... een voortdurende opbouw van de eenvoudigste naar de samengestelde vormen.

De eerste maal dat ik over schepping hoorde, proestte ik het uit, maar toen ik over de *7 vooronderstellingen* hoorde waarop de evolutietheorie gebaseerd is, was me dat toch te kras.

Ik som die vooronderstellingen op (die dus wetenschappelijk niet te bewijzen zijn, maar toch noodzakelijk blijken voor het bewijzen van evolutie):

1. uit dode materie is levend materiaal voortgekomen (= 'generatio spontanea');
2. de generatio spontanea vond slechts één keer plaats;
3. virussen, bacteriën en dieren zijn met elkaar verwant;
4. de meercelligen (metazoa) zijn uit de eencelligen ontstaan;
5. de verschillende afdelingen ongewervelden zijn met elkaar verwant;
6. de gewervelden zijn uit de ongewervelden ontstaan;
7. de amfibieën zijn uit de gewervelden en vissen ontstaan, de reptielen uit de amfibieën, de vogels en zoogdieren uit reptielen.

Deze vooronderstellingen kennen geen enkele bewijsgrond en zijn vaak antiwetenschappelijk. Nog nooit slaagde men erin uit dode materie levende materie te laten voortkomen.

Stel nu dat een geleerde na vele opzoekingen er toch in slaagt een cel te maken, zou hij dan niet juist bewijzen welk een grote Schepper er achter de gehele natuur moet staan? Als ik iemand mijn uurwerk toon en hem vraag wie het gemaakt heeft, antwoordt hij verontwaardigd: 'De horlogemaker natuurlijk!' Toch vindt de mens evolutie vanzelfsprekend.

En jij gelooft dat?!!

Ze zeggen: 'Geef ons miljoenen en miljarden jaren, en het blinde toeval doet de rest'. 'Tijd' en 'Toeval' zijn de goden die de evolutie tot stand brengen.

Maar de evolutie gaat zelfs vaak tegen de *logica* in. Bijvoorbeeld: de insecten leven van de honing uit de plant en zorgen terzelfdertijd dat de plant bevruchting kent. Wie heeft er gezorgd voor de bestuiving van al deze planten, toen de insecten nog verre toekomstmuziek waren?

Guido De Kegel maakt nog de volgende redenering:

'Sommige organen zoals de ogen, oren, nieren, enz. vertonen een dermate ingewikkelde perfectie, dat de meeste nog steeds niet door de mens met al zijn intelligentie konden gemaakt worden. Waar het intellect van de mens faalde, zouden echter de goden van tijd en toeval voor dergelijke wonderen moeten gezorgd hebben...

Blijft ook nog de vraag hoe enig blind en doof wezen de behoefte kan gevoeld hebben om de ontwikkeling van organen zoals ogen en oren te stimuleren, zonder echter te weten dat er überhaupt iets te zien of te horen viel'.

Ik deel de mening dat de wereld door God werd geschapen, en niet dat hij ontstaan is door het blinde toeval van de evolutie. Al bij al blijven de veronderstellingen dat de wereld al dan niet door evolutie of schepping ontstaan is, theorieën: iets wat niet vaststaat. Het is iets dat men *gelooft*. Alleen, schepping is voor mij veel geloofwaardiger dan evolutie.

Christus zelf spreekt over Adam en Eva als historische figuren (Marc. 10:6). Zou Hij, die van zichzelf zei dat Hij God was, zich zo deerlijk kunnen vergissen? Als Hij God en Schepper is, dan zou Hij wel beter moeten weten. Of had Hij toch gelijk? Was Hij er vroeger dan Abraham (Joh. 8:58)?

Nog een citaat van Dr. Ouweneel¹⁵:

'Ook als je de tegenwoordige geschriften van de evolutionisten leest, zie je dat hun evolutiegeloof niet gebaseerd is op wetenschappelijke resultaten, maar op filosofische en humanistische stellingen. Sommigen geven eerlijk toe dat, al zouden alle evolutietheorieën (die het evolutieproces moeten verklaren) onjuist blijken te zijn, zij toch in evolutie zouden blijven geloven. Dus is het duidelijk

15 Dr. W.J. Ouweneel, a.w., blz. 16-17

dat dit geloof niet ‘wetenschappelijk’ is, maar gegrond op een bepaalde levensbeschouwing. Verschillenden geven zelfs openlijk toe dat zij in evolutie geloven, gewoon omdat zij schepping afwijzen. Ik ken een boek van een professor More, die enorm vele en grote bezwaren tegen de evolutietheorieën opsomt, het ene nog vernietigender dan het andere. Maar aan het eind zegt hij dat hij toch in evolutie blijft geloven, omdat hij een diepe afkeer heeft van de enige andere mogelijkheid: een schepping door God...’

Ikzelf ben eerlijkheidshalve op onderzoek gegaan door de twee theorieën met elkaar te vergelijken. Ben je ook bereid alles te onderzoeken, of kies je alleen voor evolutie omdat je een afkeer hebt van een schepping door God?

Je gelooft toch niet in wonderen?

‘In de wetenschap gelijken wij op kinderen, die aan de oever der kennis hier en daar een steentje oprapen, terwijl de wijde oceaan van het onbekende zich voor onze ogen uitstrekt.’

John Newton

De wonderen in de bijbel zijn nog zo’n struikelblok. Heel wat mensen hebben geprobeerd ze naar het rijk van de sprookjes te verwijzen, maar zo eenvoudig is het niet.

Daarnaast heb je een aantal mensen die niet zo’n probleem zien in die wonderen: alleen zijn ze volgens hen niet echt gebeurd, maar enkel bedoeld als geestelijke lessen. Een beetje in de trant dus van Roodkapje en de boze Wolf, toen Roodkapje en grootmoeder levend uit de buik van de wolf werden gehaald en de wolf zijn verdiende straf kreeg door de zware steen die in zijn buik ingenaaid werd. Daarom moet je ze alleen *geestelijk* opnemen. Het klinkt goed, maar het is een bewering die geen grond raakt.

Als de wonderen niet letterlijk gebeurd zijn, dan zou de persoon van Christus bijvoorbeeld heel wat aan gewicht verliezen. Hij wilde o.m. met wonderen aantonen dat Hij Gods Zoon was, door God gezonden (Joh. 10:25; Joh. 11).

En jij gelooft dat?!!

Waren de wonderen niet echt, dan valt er ook sterk te twijfelen aan zijn aanspraak als Gods Zoon. Iedereen zou wel kunnen beweren God te zijn.

Trouwens, *het doel van de wonderen* in de bijbel is het geloof te versterken, door de echtheid van de boodschap en de boodschapper te bewijzen, of Gods liefde te laten zien, die een einde maakt aan het lijden. Waren die wonderen niet echt, dan kon dit doel nooit worden bereikt.

Daarbij komt dat je *voortdurend in moeilijkheden* raakt als je de wonderen uit de bijbel louter geestelijk neemt. Je zou hele passages moeten schrappen, omdat ze niet meer kloppen binnen de context. Het volgende voorbeeldje zal duidelijkheid scheppen:

Zekere dag is een kleine jongen zijn bijbel aan het lezen. Plots roept hij uit: 'Moet je nu eens horen, het gehele volk Israël trok doorheen de Schelfzee, die in tweeën gespleten was. Wat een wonder!' Zijn ma repliceert: 'Ja maar jongen, zo letterlijk moet je dat nu niet nemen. Ze moeten door water getrokken zijn dat enkel diep was tot aan hun knieën'. De jongeman leest ietwat geïrriteerd verder en roept uit: 'Hé ma, maar dan is dit hier wel een groot wonder: de gehele legermacht van de Farao (paarden inclusief) verdrinkt in diezelfde Schelfzee van slechts een halve meter diep!'

Dit maar om aan te tonen dat je voortdurend voor dergelijke situaties komt te staan, wanneer je de wonderen louter geestelijk poogt uit te leggen.¹⁶

Heel wat mensen hebben de wonderbare genezingen in termen van *psychosomatische reacties* proberen te verklaren. Wat dit inhoudt en of deze verklaring steek houdt, laat ik Paul E. Little even uit de doeken doen:

'Vandaag de dag weten we dat heel wat ziekten niet zozeer een organische oorzaak hebben, als wel voortkomen uit psychische problemen. Als de geestelijke toestand van zo'n patiënt weer in orde is, wordt hij fysiek vanzelf weer gezond. Sommige gezaghebbende medici schatten het aantal psychosomatische ziekten in onze gehaaste en gejaagde maatschappij op 80% van de ziektegevallen. Ongetwijfeld was dat ook een element, toen de Heer Jezus genezingen verrichtte, maar sommige genezingen vielen duidelijk buiten deze categorie, bijvoorbeeld de genezing van de melaatsen. Het is zonneklaar

16 In hoofdstuk 5: 'Was Jezus niet gewoon een goed mens?' kom ik nog eens op deze moeilijkheid terug.

dat die ziekte geen psychosomatische oorzaak had. Melaatsen die genezen werden, ondervonden de regelrechte kracht van God. Bovendien zijn er de duidelijke gevallen waarin mensen genezen werden van aangeboren ziekten, zoals de blindgeborene (Joh. 9). Omdat deze man blind geboren was, kon er absoluut geen psychosomatische verklaring voor bedacht worden, en om dezelfde reden is er ook niet zo'n verklaring te vinden voor het feit dat hij het gezicht weer terug kreeg'.¹⁷

Sommigen beweren dat de mensen in vroegere tijden *bijzonder onwetend, onnozel en bijgelovig* waren. Als ik vandaag de dag met mijn radiootje op batterijen naar een primitieve stam zou trekken en daar mijn radiootje zou aanzetten, dan bestaat er een grote kans dat ze op hun knieën vallen en mij als een soort god aanbidden, die grote wonderen doet.

Zo zouden de mensen uit vroegere tijden heel wat zaken als wonderen bestempelen, die in feite geen wonderen zijn. Het klinkt niet gek, maar houdt toch geen voet aan wal. De wonderen van de bijbel waren niet van die aard zoals in ons voorbeeld. Toen de Heer opstond uit het graf, had men daar geen enkele natuurlijke verklaring voor en die heeft men ook nu nog niet. Toen de blindgeborene (uit Johannes 9) plots genezen werd, riep hij zelf uit: 'Van eeuwigheid is het niet gehoord, dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend heeft. Als deze niet van God was gekomen, Hij had niets kunnen doen' (Joh. 9:32-33).

Vaak worden de wonderen als onjuist bestempeld, omdat ze door de discipelen verteld zijn, de volgelingen van Jezus, en dus niet als objectief kunnen worden aanvaard, maar integendeel *persoonlijk, gevoelsmatig getint* zijn. Toch moet je beseffen dat het gaat om een groot aantal ooggetuigeverklaringen. De evangelist Lucas durft zijn hand in het vuur steken, als hij het heeft over de betrouwbaarheid van zijn verslagen (Luc. 1:14). Veel discipelen durfden zelfs de dood onder ogen zien voor hun getuigenis. Is dit niet het duidelijkste bewijs dat ze niet zomaar wat verzonnen?

Het twijfelen aan de wonderen in de bijbel heeft *veel te maken met het beeld, zeg maar de lage dunk, die we hebben van God*. Als we God bestempelen als mens, komt er inderdaad van wonderen niet veel in huis. Paul E. Little verwoordt het zo:

17 Paul E. Little, *Geloven waarom eigenlijk?*, Medema, Apeldoorn, blz. 77-78

En jij gelooft dat?!!

*‘De vraag komt in feite hierop neer: bestaat er een almachtige God, die het heelal geschapen heeft? Als dat zo is, hebben we weinig moeite met wonderen, waarin Hij boven de natuurwet staat die Hij zelf gemaakt heeft. Het is belangrijk om dit fundamentele punt in het oog te houden, als we over wonderen spreken’.*¹⁸

De God uit de bijbel is niet alleen de God die alles gemaakt heeft en voor de rest alles zijn gang laat gaan, zoals iemand die voor een keer het horloge opdraait en het verder ongemoeid laat. Nee, *de God uit de Bijbel is ook degene die alles in leven houdt en telkens nieuw leven schenkt* (Hebr. 1:14). Het is een feit dat de dingen bijna altijd verlopen langs een weg van oorzaak en gevolg, d.w.z. volgens *natuurwetten*. Maar als God die natuurwetten ingesteld heeft, dan wil dat niet zeggen dat Hijzelf ook Zijn eigen macht aan banden legt. Hij heeft het recht en de macht om tussenbeide te komen. God staat boven en buiten de natuurwetten en is er niet aan gebonden. Al te dikwijls worden die natuurwetten vergoddelijkt.

Heel wat wonderen zijn zelfs niet zo ongelooflijk, ware het niet dat ze *op het juiste tijdstip en op de juiste plaats* gebeurden. Dit toont duidelijk dat God boven de natuurwetten staat.

Een voorbeeld: Volgens Exodus 14:21 woedde de hele nacht een sterke oostenwind, zodat de plaats waar de Israëlieten door de Schelfzee zouden trekken, werd drooggemaakt. Dit had ook kunnen plaatsvinden zonder Gods speciale tussenkomst. Het wonder was evenwel dat de wateren juist in tweeën werden verdeeld toen de Israëlieten bij de oever kwamen en dat het water terugstroomde toen de Egyptenaren nog in de Schelfzee waren.

De wonderen uit de bijbel vertonen tevens volgende *kenmerken*:

- Ze zijn veelal in het *openbaar* gedaan.

Na de gebeurtenis konden ze door eenieder op hun betrouwbaarheid worden gecontroleerd. Tientallen mensen waren ooggetuige. De tegenstanders stelden alles in het werk om het bewijsmateriaal onder stoelen en banken te schuiven. Ze waren zelfs bereid de opgewekte Lazarus te doden, zo overtuigend was het bewijsmateriaal: ‘En de overpriesters beraadslaagden om ook Lazarus te

18 Paul E. Little, a.w., blz. 76

doden, daar velen der Joden ter wille van hem kwamen en in Jezus geloofden' (Joh. 12:10-11).

- Heel wat wonderen worden verricht *in tegenwoordigheid van de ongelovigen*.

Heel wat groeperingen en sekten spreken over wonderen die in hun midden gedaan worden, maar zelden zijn er mensen die niet tot hun strekking behoren, objectieve ooggetuigen. Christus deed vele wonderen in aanwezigheid van tegenstanders.

- De wonderen die Christus deed, waren *heel verschillend van aard*.

Hij wekte doden op, genas mensen, legde de wind het zwijgen op, veranderde water in wijn, had macht over de boze geesten, enz.

- Er zijn altijd de *ooggetuigenverklaringen* van hen die werden genezen.

Sommigen waren al lang ziek (denk aan de blindgeborene uit Joh. 9). Voordat ze van hun genezing wilden getuigen, moesten ze wel degelijk genezen zijn, niet?

Ik krijg wel eens de vraag naar me toegespeeld *waarom God niet zoveel wonderen meer doet als ten tijde van Jezus Christus*.

Onze tijd kent net als toen een geestelijk verval, een economische crisis, een nood aan verlossing, een overvloed aan ongeneeslijke ziekten. Waar blijven de wonderen? Jezus zelf dient ons van antwoord. Hij verhaalt het lot van een ongelovige, rijke man, die vanuit de hel zijn ogen opsloeg naar Abraham in het hemelse paradijs en hem smeekte om zijn broers, die nog in leven waren, te mogen verwittigen, opdat ze ook niet op de verschrikkelijke plaats waar hij was, zouden terechtkomen. Abraham antwoordde dat ze de Schrift hadden. De rijke man zei echter: 'Als iemand uit de doden zou opstaan, dan zouden ze zo onder de indruk zijn, dat ze aan zijn woorden belang zouden hechten'. Doch Abraham sprak tot hem: 'Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren, zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezeggen' (Luc. 16:31).

Vele mensen hebben zo'n vast oordeel dat wonderen onmogelijk zijn, dat zelfs het grootste wonder hen niet zou kunnen overtuigen.

En jij gelooft dat?!!

Eens vroeg ik aan een student: 'Indien Christus nu in levende lijve deze kamer binnenkwam, zou je dan geloven?' Resoluut antwoordde hij: 'Nee!' Welk ander wonder zou deze student kunnen overtuigen? Altijd zou zo iemand wel een natuurlijke verklaring uitvinden.

De ooggetuigenverklaringen in de bijbel zijn afdoend om te bewijzen dat de wonderen echt gebeurd zijn.

Waarom is de Bijbel zo belangrijk?

'Een man stond op het punt een eind aan zijn leven te maken door van een hoge brug af te springen. Maar voor hij kon springen, greep een agent hem bij de schouder vast en trok hem terug.'

'Laat me gaan', smeekte de man. 'Ik heb niets om voor te leven. Mijn leven is hopeloos. Laat me er nu een eind aan maken.'

'Luister eens', zei de vriendelijke agent, 'we maken samen een afspraak. Ik geef jou vijftien minuten om mij te vertellen waarom je wilt sterven en daarna luister je vijftien minuten naar mij en dan zeg ik je mijn redenen om te willen leven. Als je dan nog wilt springen, zal ik je niet tegenhouden.'

Dus stortte de ongelukkige man zijn problemen uit, een kwartier lang. Daarna gaf de agent zijn redenen om te leven aan. En toen de politieman dat gedaan had, greep hij de hand van de man en sprongen ze samen van de brug.'

De vraag luidt wel eens: 'Is het nu zo belangrijk dat we waarde hechten aan de bijbel; het is toch een gewoon geestelijk boek, net zoals vele andere godsdienstige boeken?!'

Dat is echter niet zo. De bijbel is het meest geliefde en terzelfdertijd meest gehate boek op aarde.

Mary Stuart ('Bloody Mary'), Voltaire en nog vele anderen zetten een groot deel van hun leven op het spel om de Bijbel te vernietigen. Daarentegen gaven anderen hun leven omdat ze zo overtuigd waren van zijn inhoud.

Waarom is hij dan zo belangrijk?

Als ik iets wil weten over vlees, dan ga ik naar de slager; als ik ziek ben, ga ik best naar een dokter; als ik iets wil weten over God, dan moet ik bij God zijn, niet bij mensen. Het probleem is echter: *Hoe maakt Hij zich kenbaar?* Waar kan ik informatie inwinnen over Hem? Indien de bijbel is wat hij zelf zegt te zijn, namelijk de woorden van God aan de mensheid (Hebr. 4:12-13), dan is het probleem grotendeels opgelost. In de bijbel openbaart God zich aan de mensheid. Via Zijn woorden kun je Zijn karakter, Zijn gedachten, Zijn wegen leren kennen. Dit houdt ook in dat je bereid moet zijn je eigen gedachten over God opzij te zetten wanneer ze niet met de Zijne stroken. Je moet bereid zijn je beeld van Hem te laten varen als het niet het beeld is dat de bijbel van Hem geeft. Dat is allerminst gemakkelijk, want we hebben allemaal zo graag een God die we naar ons beeld kunnen vormen zo hoeft er niks in ons leven te veranderen.

Als ik een nieuwe auto koop, dan komt daar een boekje bij: *een handleiding*. Mijn schoonpa raadt me altijd aan dat boekje heel zorgvuldig te lezen. En hij heeft groot gelijk. Als ik me niet aan de aanwijzingen in de handleiding hou, is er een grote kans dat het verkeerd gaat. Reeds meermalen zag ik zo iemand de nieuwe wagen helemaal doorzoeken naar de knop om het motordeksel op te lichten. Nochtans, het staat duidelijk aangegeven in het begeleidende boekje. Wanneer ik met het verversen van de olie veel langer wacht dan aangegeven staat in de handleiding, heb ik grote kans dat het verkeerd gaat met de motor.

God heeft de wereld geschapen en de mens erop geplaatst. Hij heeft er ook een 'boekje' bij gegeven, een gebruiksaanwijzing. De mens meent echter dat hij die niet nodig heeft en het zonder ook wel aankan. De gevolgen zijn er naar: ellende wijd en zijd, problemen, ...

Heel wat mensen geven prompt toe dat de aarde een hemel zou worden, als iedereen de woorden van de bijbel zou volbrengen.

Overal heb ik gezocht naar *een klaar en duidelijk antwoord op de fundamentele vragen* waarmee ik steeds geconfronteerd werd in mijn leven. Waar kom ik vandaan? Wat doe ik op deze wereld? Wat is de zin van mijn leven? Waar ga ik straks naartoe? De bijbel was het enige boek waarin ik een bevredigend en overtuigend antwoord vond. Daarin staat beschreven wie God is en wie ik zelf ben.

En jij gelooft dat?!!

Niet alleen bevredigde de bijbel mijn denken, maar ook was hij het enige boek dat toonde *hoe de leegte in mijn hart kan gevuld worden*.

Lange tijd besepte ik dat er iets in mijn leven ontbrak, ondanks het feit dat ik niet zo'n grote moeilijkheden in mijn leven kende. De bijbel toonde wat dit was en hoe ik vrede kon krijgen.

Altijd is er wel weer een boek geweest dat in een bepaalde periode extra aandacht kreeg, maar steeds komen er andere boeken, verandert de stijl, de inhoud, de mensen, de schrijver, ... zelfs de wetenschap verandert nog steeds. De bijbel is echter een boek dat al die tijd nooit gewijzigd is of diende aangepast te worden: *Het is een onveranderd boek*.

Het wordt tijd om de bijbel te lezen, niet?

Hoe moet je de Bijbel interpreteren?

*De moeder van één van de kinderen lag in het ziekenhuis, en de godsdienstonderwijzer stelde voor dat ieder kind dat de beterschapskaart zou tekenen er een bijbeltekst zou bijzetten. Een jongen sloeg zijn bijbel open en koos Mattheus 5:26:
'Ik zeg u: gij zult daar voorzeker niet uitkomen voordat gij de laatste penning betaald hebt'.*

Uit Readers Digest

Heel vaak krijg ik uitlatingen te horen in de zin van: 'De bijbel kun je toch niet letterlijk nemen? Trouwens, er zijn zoveel interpretaties van de bijbel; wie zegt dat de jouwe de juiste is?' Hoe moet je de bijbel nu feitelijk interpreteren?

We moeten er allereerst op wijzen dat de uitspraak 'Alles in de bijbel moet letterlijk genomen worden' niet opgaat, daar er heel wat *beeldspraak* in de bijbel wordt gebruikt. Maar tevens wil ik hierbij opmerken dat je je er evenmin van af kunt maken met de uitspraak 'Alles in de bijbel is beeldspraak'. In dat geval kom je voor heel wat moeilijkheden te staan. Johannes vermeldt in zijn evangelie (Joh. 20:30-31) dat de wonderen van Jezus tot doel hadden Hem te

openbaren als de Zoon van God. Als dit geen echte wonderen waren, dan zou ieder mens wel kunnen beweren dat hij God is.¹⁹

Paulus zette zich af tegen enkele dwaalleraars, die begonnen te verkondigen dat Jezus niet letterlijk uit de dood opgestaan was, maar wel geestelijk (2 Tim. 2:17-18; 1 Cor. 15:12-20). Was Paulus dan gek geworden of sprak hij de waarheid?

Wanneer het in de bijbel gaat om beeldspraak, dan wordt die:

- ofwel *aangekondigd*. Denk aan de gelijkenis van de zaaier (Matt. 13:3, 53).
- ofwel *overduidelijk uit de context*. Als Jezus zegt dat Hij ‘de wijnstok’ is, dan weten we dat dit niet letterlijk bedoeld kan zijn. Als Hij van zichzelf zegt dat Hij ‘de Deur tot de schaapskooi’ is, dan kan het allesbehalve om een letterlijke deur gaan. Het is duidelijk beeldspraak.
- ofwel *uitgelegd*. Toen Jezus vertelde dat Hij ‘het Brood des levens’ was (Joh. 6:22-59), begrepen de joden Hem niet en dachten dat Hij werkelijk brood was dat ze konden opeten. Jezus maakte echter duidelijk dat het om beeldspraak ging, om brood dat hun geestelijke honger kon stillen.
- ofwel *duidelijk door vergelijking met andere passages*.²⁰

Prof Guy Vleugel, die vaak met dergelijke vragen wordt geconfronteerd, vertelde het volgende:

‘Men werpt wel eens op dat de bijbel geschreven is voor oosterlingen, die veel meer vertrouwd zijn met beeldspraak dan de zakelijke westerling. Zij voelen instinctief aan wat bedoeld wordt. De bijbelschrijvers, ook oosterlingen, schrijven in onvertaalde beeldspraak, zodat de zagezegde gebeurtenissen, die ze verhalen, slechts de verpakking vormen van een hogere of diepere waarheid. De bijbel is waar, maar niet echt gebeurd. Toch kan dit niet opgaan. Tal van passages tonen aan dat dit bezwaar ongegrond is. De oosterlingen, die naar Jezus luisterden, gaven blijk van allesbehalve een instinctieve ‘feeling’ voor beeldspraak.’

19 Zie de vraag ‘Je gelooft toch niet in wonderen?’ bij ‘Maar de bijbel is toch in strijd met de wetenschap?’

20 Straks volgt hiervan een voorbeeld.

En jij gelooft dat?!!

Het komt hier op neer: ze begrepen er geen snars van, zo goed waren ze vertrouwd met die beeldspraak (bv. Matt. 13:10-17).

Hoe moet je de bijbel interpreteren? Iedereen komt tegenwoordig met zijn eigen interpretatie aandraven en iedereen beweert dat hij op de goeie manier aan interpretatie doet.

Dit probleem zou al voor de helft opgelost zijn, indien de bijbel zelf richtlijnen geeft hoe we de bijbel moeten lezen en interpreteren. Wel, die *richtlijnen* zijn er...

In de tweede brief van Petrus hoofdstuk 1:19-21 staat dat we geen eigenmachtige uitlegging mogen geven aan de bijbel. Wat houdt dit concreet in wat betreft het bijbellesen?

- Je mag nooit je eigen interpretatie geven

Zoals reeds vroeger aangehaald, moet je de bijbel zo letterlijk mogelijk nemen, tenzij uit de context duidelijk blijkt dat het om beeldspraak gaat of dat er wordt vermeld dat het een gelijkenis, parabel, ... is.

Een voorbeeld: In Zacharia 11:12-13 staat dat de Here voor 30 zilverstukken zou verraden worden. Deze tekst is vanzelfsprekend letterlijk te nemen, want er is geen enkele reden om hem niet letterlijk te nemen.

- Je mag geen bijbelvers of gedeelte uit zijn context halen

De bijbel kan een gevaarlijk boek zijn als we de verzen uit hun verband lezen, want je kunt dan de bijbel alles laten zeggen, zoals in het inleidend citaat. Daarom is het heel belangrijk om hem op de goeie manier te lezen, d.i. in zijn context.

Bijvoorbeeld: In Johannes 14:28 zegt Jezus dat de Vader meer is dan Hijzelf. De Jehovah's Getuigen zeggen: 'Zie je wel, Jezus is God niet, want God is meer dan Jezus'. Maar hogerop (Joh. 14:7-10) zegt Jezus dat Hij en de Vader gelijk zijn. Welke conclusie moet je dan trekken? Als je de uitspraak van de Jehovah's Getuigen beaamt, verwaarloos je hogerop genoemde tekst en omgekeerd. De

verklaring is heel eenvoudig. In Zijn menselijke gedaante was Jezus Christus veel beperkter dan de Vader; in die zin is de Vader meer.²¹

- De Bijbel verklaart zichzelf

De bijbel legt zichzelf uit. Als iets onduidelijk is, kunnen we de oplossing vinden door andere gedeelten er op na te slaan. Met andere woorden: we moeten de Schrift met de Schrift vergelijken. Zoek dus over een bepaald onderwerp alle teksten op. Leg die naast elkaar en je weet wat de Schrift leert over dit onderwerp.

Bijvoorbeeld: In Johannes 1:1 staat: 'In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God'. Wat is de betekenis van 'het Woord'? Wat verder in vers 14 staat dat dit Woord vlees geworden is. Wie is er vlees geworden? Jezus Christus, m.a.w.: het Woord = Jezus. Nu kun je de vraag stellen: 'Waarom is het allemaal zo ingewikkeld gemaakt; waarom staat er niet direct 'Christus'?' Heel eenvoudig, omdat de schrijver er een bedoeling mee had. In Hebreeën 1:14 lezen we dat God, na eerst door de profeten gesproken te hebben, nu in het laatst door Zijn Zoon gesproken heeft. Jezus is het laatste Woord van God tot de mensheid. Als de mens dan nog niet wil luisteren en Zijn Weg om tot God te komen niet erkent, dan heeft God niks meer tot die persoon te zeggen. Daarom is de naam 'Het Woord' hier heel gepast.

In de bijbel worden de fundamentele dingen wèl zo duidelijk voorgesteld dat er geen twijfel kan bestaan. Heel vaak blijkt dat mensen precies de radicale inhoud wat willen afzwakken, door hem symbolisch te maken. Het is telkens weer duidelijk dat heel wat mensen niet in de spiegel willen kijken wat hun innerlijke betreft. Het liefst zouden zij hun innerlijke verborgen houden, maar wat voor zin heeft dit?

Ja maar, de kerk verbiedt toch het bijbellezen?

'Hé, maar de rooms-katholieke kerk verbiedt me toch om de bijbel ter hand te nemen?!', oppert wel eens iemand. Daarbij wijst men er dan op dat het

21 Bekijk in dit opzicht Filippenzen 2:9-11. Jezus heeft zichzelf 'ontledigd' door een mensengedaante aan te nemen.

En jij gelooft dat?!!

bijbellezen en het voorlezen uit de bijbel enkel en alleen mag gebeuren door priesters en door daartoe bevoegde personen.

Het is een tijd zo geweest dat de bijbel een verboden boek was, maar de laatste decennia wordt het boek sterk aanbevolen. Bij wijze van voorbeeld geef ik drie aansporingen van pausen en twee aansporingen van kardinalen weer, die te vinden zijn in katholieke bijbelvertalingen.

In de inleiding van de Willibrordvertaling schrijven Bernardus Kardinaal Alfrink en Leo Jozef Kardinaal Suenens in 1975 het volgende:

‘Wij, gelovigen, zien de Bijbel niet alleen als een historisch document, maar vooral als een boodschap voor onszelf... Zij is niet alleen een literair werk uit de oudheid, maar een handboek voor ons leven. Daarom is het verheugend te constateren, dat door de invloed van herhaalde pauselijke aansporingen en ook door het grotere gebruik van de Bijbel in liturgische teksten, de belangstelling voor het lezen van de Bijbel is gegroeid.’

Inleiding op de Willibrord nieuwe testamentvertaling:

‘Het is de uitdrukkelijke wens van de Kerk dat alle katholieken, niet alleen de priesters *maar ook de leken, het Nieuwe Testament lezen.*’ Zo schreef Benedictus XV (1918-1922) in zijn encycliek ‘Spiritus Paraclitus’, woorden door Pius XII overgenomen in zijn encycliek ‘Divino Afflante’:

‘Wij vermanen zonder ophouden alle gelovigen, dat zij de evangeliën, de handelingen van de apostelen en de brieven van de apostelen in een dagelijkse lezing steeds weer ter hand nemen. Er mag geen christelijke familie zijn die deze geschriften niet bezit.’

Inleiding op de Petrus Canisiusvertaling:

‘En de latere pauselijke encyclieken hebben steeds weer de gelovigen aangezet tot het godvruchtig lezen van de Heilige schrift, en bij de bisschoppen er op aangedrongen, dat zij het verspreiden van de Heilige boeken naar best vermogen bevorderen.’

Zo zegt onze roemrijk regerende Paus Pius XII (1939-1958) in de laatste Bijbelencycliek ‘Divino Afflante Spiritu’ dat:

‘de bisschoppen zich moeite zullen geven om de grote verering voor de Heilige schrift bij de hun toevertrouwde gelovigen steeds meer te doen aangroeien en te vervolmaken door al die initiatieven te bevorderen waarmee van apostolische ijver vervulde mannen op lofwaardige wijze trachten de kennis en de liefde der H. Boeken bij de katholieken op te wekken en aan te wakkeren’ en dat zij daarmee al degenen ‘hulpvaardig terzijde staan, die zich ten doel stellen uitgaven van de Heilige schrift, vooral van de evangeliën, onder de gelovigen te verspreiden’. Want ‘de mensen zullen Christus, de bewerker des heils, des te inniger liefhebben en des te trouwer volgen, naarmate zij ijveriger tot kennis en overweging van de Schriften, vooral van het Nieuwe Testament, zijn aangespoord.’

Inleiding op de katholieke Willibrordvertaling:

Paus Johannes XXIII (1958-1963) schreef:

‘Wij nodigen je dringend uit de Heilige Schrift te lezen en te overwegen, je met de geïnspireerde teksten zo goed mogelijk vertrouwd te maken. Ik wil hiermee niet zeggen, dat iedereen aan wetenschappelijke bijbelstudie moet gaan doen. Maar allen moeten wij op een eenvoudige wijze kennis nemen van de richtlijnen voor het leven, die in de Bijbel vervat zijn. Laten wij de Bijbel nemen als gids voor ons leven.’

Zo zie je dat niemand onder ons met het excuus kan komen aandragen dat de bijbel thans een verboden boek is. Integendeel, we worden juist gestimuleerd om het te lezen.

Toen iemand van mijn kennissen naar de bisschop van Brugge schreef om naar de waarde van de bijbeluitgaven van het Nederlands Bijbelgenootschap te informeren, kreeg hij antwoord van Adelbert Denaux, president van het Grootseminarie te Brugge. Daarin stond te lezen:

‘Ik denk dat de vertaling van het NBG bijgevolg aanvaardbaar is binnen de katholieke kerk, uitgenomen in de context van de liturgie, waar men de door de bisschoppen erkende Willibrordtekst moet gebruiken. De NBG vertaling lijkt me bijvoorbeeld interessant voor een studiegroep rond de bijbel’.

Meer en meer wordt zelfs een stimulans gegeven om in groep de bijbel te bestuderen.

En jij gelooft dat?!!

Het argument: 'De Kerk verbiedt mij het bijbellezen' gaat nu niet meer op.

3. En het mocht nu eens blijken onwaar te zijn?

'We zoeken de waarheid, maar willen hem alleen vinden waar het ons belieft.'

Maria von EbnerEsschenbach

Waarom zou ik tijd steken in het onderzoeken van de bijbel? Neem dat ik na enige dagen, jaren tot het besluit kom dat heel wat zaken die erin staan onwaar zijn? Wat als de uitspraken en daden van Jezus Christus niet eens meer geloofwaardig zijn?

De veronderstelling 'en het mocht nu eens blijken onwaar te zijn' is een *grote drogreden*.

Toen ik Marianne trouwde, heb ik me op de trouwdag zelf niet meer afgevraagd of ze me wel graag zag, want dat zou een beetje laat zijn, niet? Nee, vooraf heb ik gretig onderzocht of hetgeen ze telkens met lieve woordjes vertelde wel waar was. Toen ik hiervan overtuigd was, en zij van mijn liefde, gingen we trouwen.

De bijbelse maatstaven in vraag stellen is heel gezond. Maar de veronderstelling 'En als het nu allemaal niet waar is' gebruiken als argument om de bijbel niet te onderzoeken, is verkeerd. Lange tijd had ik enorm veel kritiek op de inhoud van de bijbel, tot iemand me zei: 'Yvan, als je eerlijk bent, moet je hem minstens eerst lezen en toetsen'. Eerlijk was ik niet, want... ik had hem

En jij gelooft dat?!!

nog nooit gelezen. Het was alleen 'van horen zeggen'. Ik moest hem minstens zelf lezen, voordat ik kon uitroepen dat hetgeen erin staat onwaar is.

Blaise Pascal, een bekend wijsgeer en wiskundige uit de 17de eeuw, wees erop dat er maar 4 mogelijkheden bestaan:

1. *Het evangelie is niet waar, maar ik aanvaard het.*

Gevolg: ik heb me vergist. Ik ben tijdens mijn leven getroost door waandenkbeelden, en na de dood komt niet de hemelse vreugde, die ik had verwacht. Het is gewoon uit.

2. *Het evangelie is niet waar en ik aanvaard het niet.*

Gevolg: een al dan niet aangenaam leven nu. Na de dood is alles over.

3. *Het evangelie is waar en ik aanvaard het.*

Gevolg: vrede met God nu, en eeuwig geluk in de gemeenschap met God, ook na mijn dood.

4. *Het evangelie is waar en ik aanvaard het niet.*

Gevolg: een al dan niet aangenaam leven nu, dat ingaat tegen de wil van God; maar na mijn dood de eeuwige ellende, ver van Gods aanwezigheid.

Iemand gaf als commentaar op deze logische redenering: 'Natuurlijk bewijst dit schema niets. Wel laat dit schema duidelijk doorschemeren dat de vraag 'En als het nu eens wel waar zou zijn' *veel ernstiger, veel belangrijker is om te overwegen dan de vraag in onze titel!* Je kan er beter van uitgaan dat het evangelie waar is en het risico lopen dat je je vergist, dan er van uit te gaan dat het niet waar is en het risico te lopen van een grote vergissing'.

Al bij al is *het risico dat het evangelie onwaar is, heel klein*. Eén van de factoren die dat risico zo klein maken, is de opstanding van Jezus Christus²²:

‘... door Zijn opstanding uit de doden, verklaard Gods Zoon te zijn in kracht, ...’
(Rom. 1:4).

Indien hetgeen in de bijbel staat allemaal flauwekul is, dan is er alle reden om er op los te leven.

Maar wie er op los wil leven, moet er dan wel degelijk 100% van overtuigd zijn dat het allemaal niet waar is.

Daarom is het van het grootste belang eerst het waarheidsgehalte van het evangelie te onderzoeken.

22 Zie hiervoor hoofdstuk 4: ‘Na de dood is het toch gedaan?’

En jij gelooft dat?!!

4. Na de dood is het toch gedaan?

Trouwens, er is nog nooit iemand teruggekeerd.

'Ik geef 30.000 pond sterling aan hem, die mij tot mijn volle geruststelling bewijst dat er geen eeuwig voortbestaan is.'

Charteris, bekend Engels overste

Van christenen wordt wel eens beweerd dat zij een soort drug nodig hebben en zich daarom troosten met 'een leven na de dood'.

Maar je zou ook kunnen zeggen dat christenen geen schrik meer hebben om hun God te ontmoeten, en daarom de realiteit van de dood onder ogen durven te zien.

Dat er wel iemand teruggekeerd is uit de dood is een voldongen feit. Deze persoon, die '... door Zijn *opstanding* uit de doden, verklaard (bewezen) heeft Gods Zoon te zijn, ... (Romeinen 1: 4) is niemand minder dan *Jezus Christus*. Hij bracht door Zijn opstanding de gehele wereld in opschudding.

Laten we de film terugspoelen, naar het begin van onze tijdrekening, ca. 33 na Christus, de dag van de opstanding.

Eén ding stond op die bewuste dag onomstotelijk vast: het graf was *leeg*. Tal van historische bewijzen, zowel van christelijke als van nietchristelijke zijde,

En jij gelooft dat?!!

ondersteunen dit. Zelfs de Joodse Raad, die Jezus had veroordeeld, kon het niet loochenen. Zij verspreidden het valse gerucht dat het lijk van Jezus door Zijn discipelen gestolen was (Matt. 28:11-15).

Er zijn maar 3 hypothesen om het lege graf te verklaren:

1. Jezus was schijndood

De mensen dachten dat Hij dood was, maar na 3 dagen was Hij opnieuw voldoende hersteld en verliet het graf. Nu staan een aantal sterke argumenten deze 'schijndoodtheorie' in de weg:

- Jezus bleef 3 dagen zonder eten en drinken in het graf, terwijl Hij aan het kruis tekenen van totale uitputting vertoonde.
- Uit de wonde in Zijn zij kwam water en bloed (het bloed scheidt zich in serum en klonters). Dit is een bewijs dat iemand gestorven is.
- Jezus werd in meterslange zwachtels gedraaid met kilo's specerijen erin (zoals de gewoonte was). Het was alleszins onmogelijk om zichzelf hieruit te bevrijden (denk ook aan de opgewekte Lazarus in Johannes 11: 44).
- Ook de hoofdman (Marc. 15:44) verklaarde dat Jezus dood was. Zou hij die er honderden terechtstelde, zich zo kunnen vergissen?
- Voor het graf bevond zich een zware steen, die niet weg te rollen was vanaf de binnenzijde en nog minder door één persoon.
- Daarbij stonden er minstens twee soldaten voor het graf. Het Romeinse leger was gekend voor zijn gedisciplineerde soldaten en zijn tucht. Zo zouden zij het zelf met hun leven moeten bekopen als ze een gevangene lieten ontsnappen. Daarom wilde de gevangenbewaarder van Filippi zelfmoord plegen (Hand. 16:19-40).

De schijndood is bijgevolg geen redelijke verklaring voor het lege graf.

2. Jezus was gestolen

Dit argument voert de joodse raad aan in Matteüs 28:11-15. Ook deze hypothese is een beetje mager. Hoe konden de soldaten weten dat de discipelen het lichaam gestolen hadden, als zij sliepen (vs. 13)?

Maar laten we even veronderstellen dat de discipelen het *wel* hadden gestolen. Dan rijzen er opnieuw tal van moeilijkheden:

Waarom zouden zij het lichaam stelen? Ze waren allen zò diep ontgoocheld in de persoon van Jezus, omdat Hij zich niet tot koning had laten uitroepen in Jeruzalem, dat zelfs Petrus Jezus verloochende. Wat voor belang zouden ze er dan nog bij hebben om Jezus te stelen?

De apostelen waren heel erg bang (Joh. 20:19). Jezus was gedood en misschien moesten ook zij nu voor de bijl. Daarom hielden ze zich zo stil mogelijk. Hoe zouden zij het aandurven om op zo'n ogenblik de Romeinse wacht aan te vallen?

Al bij al zou het de grootste dwaasheid zijn wanneer ze de opstanding van Jezus voorlogen. Hoe is het trouwens te verklaren dat Petrus op Pinksteren, amper veertig dagen later, opnieuw moed kreeg en duizenden mensen toesprak, waaronder de moordenaars van Jezus? Hoe is het te verklaren dat ze bereid waren de dood in te gaan, terwijl ze in wezen niks anders verkondigden dan: 'Jezus is opgestaan'? Er is maar één mogelijke verklaring: Jezus moest waarlijk opgestaan zijn!

Veronderstel dat de joodse raad zelf het lichaam had gestolen. Dat zou natuurlijk heel dom zijn geweest, want hiermee sneden ze zichzelf in de vingers. Maar dit euvel kon vlug worden hersteld. Wanneer de discipelen over een opgestane Christus zouden beginnen prediken, hadden ze slechts het lichaam boven te halen om ermee door Jeruzalem te trekken en dit gerucht op die manier de kop in te drukken. De moeilijkheid was echter: dit konden ze niet, want ze *hadden het lichaam van Jezus niet!*

3. Jezus is echt opgestaan

Dit is het enige dat overblijft. Honderden getuigenissen uit die tijd bevestigen dit. De *historische geschriften* ondersteunen het.

En jij gelooft dat?!!

De *volgelingen van Jezus* bewijzen het door hun veranderd leven. Denk aan Paulus. Voordien bekleedde hij een hoge positie onder de Farizeeën. Hij was oprecht in zijn geloof, zodat hijzelf dacht God een gunst te bewijzen door christenen om te brengen in de arena's. Op weg naar Damascus, waar hij enkele christenen zou terechtstellen, had hij een ontmoeting met... de opgestane Heer. Dit bracht zo een drastische verandering in zijn leven teweeg, dat hij één van de grootste getuigen werd van een leven na de dood. Ofwel werd hij gek, ofwel sprak hij de waarheid.

Uit historische geschriften blijkt dat alle apostelen, met uitzondering van Johannes die naar het eiland Patmos werd verbannen, zich lieten doodmartelen omwille van hun geloof in de opgestane Christus. Denk aan de latere vervolgingen onder keizer Nero, de catacomben, ... Denk aan de 500 getuigen aan wie Christus verscheen, van wie het merendeel nog in leven was toen Paulus alles op papier stelde (1 Cor. 15:18). De mensen konden dus die getuigen verhoren om te zien of hun getuigenissen wel overeenstemden. Niemand kan zomaar aan de opstanding van Christus voorbij.

Daarbij zou het *onverstandig* zijn om geen rekening te houden met een leven na de dood. Geen enkele wetenschapper kan aantonen wat er met de persoonlijkheid van de mens NA de dood gebeurt. Het lichaam sterft, dat is duidelijk. Maar de persoonlijkheid van de mens?

Wie zegt: 'Na de dood is het gedaan' heeft 50% kans om het juist te hebben.

Wie zegt: 'Na de dood is het *niet* gedaan' heeft ook 50% kans dat hij het juist heeft, want het tegendeel kan niet worden bewezen.

Neem dat degene die zegt dat het niet gedaan is ongelijk heeft, dan heeft hij niks verloren, maar neem dat hij die zegt dat het wèl gedaan is na de dood geen gelijk heeft en de eerste wel, dan heeft de laatste alles verloren en de eerste alles gewonnen.

Voor je vertrekt, met het vliegtuig naar Spanje, geeft de piloot de volgende mededeling:

'Beste mensen, welkom aan boord, maak het je gemakkelijk, maar vooraleer we vertrekken, wou ik er toch eventjes de aandacht op vestigen dat er 10% kans bestaat dat we Spanje niet bereiken. Er is namelijk een klein defect aan de linkervleugel'.

Wat ga je doen? Je gaat zo vlug mogelijk je koffers nemen en het vliegtuig verlaten. Zelfs al was er maar 1% kans, dan nog zou je je koffers pakken en wegwezen. In ons geval heb je maar 50% kans dat je goed zit, als je je afzet tegen een leven na de dood. Je zegt misschien: 'We zullen wel zien', maar dan is dit allesbehalve verstandig. Er is geen enkele verzekeringsmaatschappij die een risico van 50% wil dekken. Wordt het geen tijd om er ernst mee te maken?

Als Jezus uit de dood is opgestaan, houdt dit in dat *hij nu nog leeft*.

Als je bereid bent om God te zoeken zoals Hij is (niet zoals wij Hem willen), dan wil Hij zich aan jou openbaren (Hebr. 11:6). Ik heb het zelf beproefd en Hij werd een realiteit in mijn leven. Voor mij was dit één van de meest overtuigende bewijzen dat Jezus niet enkel opgestaan is, maar dat Hij ook Degene is door wie wij de opstanding kunnen krijgen. Alleen moeten we zijn cadeau aanvaarden. Hij is de énige Weg tot een leven met God (Joh. 14:6).

En jij gelooft dat?!!

5. Was Jezus niet gewoon een goed mens?

Toen Jezus naar de universiteit kwam, vroeg hij aan de proffen: 'En gij, wie zegt gij dat ik ben?'

Zij antwoordden: 'Gij zijt de eschatologische manifestatie van het kerugma, waarin wij de uiteindelijke betekenis erkennen van onze interpersoonlijke relaties.'

Jezus zeide: 'Wablief?!'

Wanneer ik een aantal mensen vraag wie Jezus voor hen is, dan krijg ik steeds een waaier van antwoorden. Sommigen beweren dat Hij een groot leraar was, anderen vinden Hem een groot profeet. Er zijn er die Hem als revolutionair bestempelen, of als een rechtvaardig man. Enkelen zien Hem als iemand die opkomt voor armen en verdrukten. 'Het was iemand met goed nieuws', vertelt weer een ander...

Er zit een grond van waarheid in die uitspraken, maar toch geven ze een onvolkomen beeld van Christus. Ze schieten tekort, in vergelijking met het beeld dat de profeten, de apostelen en Christus zelf ons schetsen over de Christusfiguur.

Als Jezus Christus alleen maar een goed mens of een revolutionair type was, dan hebben *de profeten uit het Oude Testament*, de boodschappers van God, het totaal verkeerd voor.

En jij gelooft dat?!!

Jesaja spreekt Jezus aan met woorden als 'Sterke God', 'Eeuwige Vader' (Jes. 9:56). Daarmee gaat hij zeker verder dan de uitspraak: 'Jezus was een goed mens'.

Wanneer Jeremia (Jer. 23:56) Jezus betitelt met de naam: 'de Here onze gerechtigheid' (= Hij die alles doet wat God van Hem verlangt), dan overstijgt hij betitelingen als: 'een groot profeet, een rechtvaardig man, ...' De naam 'de Here onze gerechtigheid' is een titel die de joden enkel aan God toeschrijven.

Trouwens, *de evangelisten, de discipelen van Jezus, de apostelen, ...* zijn ook verkeerd indien Jezus niet werkelijk God zou zijn. Dan heeft *Petrus* zich zwaar vergist toen hij uitriep: 'Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God'. Wel eigenaardig dat Christus hem niet tegenspreekt, maar hem integendeel gelukkig prijst voor deze uitspraak (Matt. 16:16-17).

Indien Jezus niet méér was dan een wonderlijk mens, zou zelfs *Johannes* leugens vertellen in zijn evangelie, als hij Christus 'Het Woord' noemt en 'Het Woord' God zelf is (Joh. 1:1).

Zelfs *Thomas* de apostel zou een grote blunder hebben gemaakt, toen hij Christus aanriep met: 'Mijn Here en mijn God'. Net daarvoor heeft hij nog een enorme flater begaan. Hij had namelijk Christus bij zijn eerste verschijning niet gezien en, grote mond als hij had, had hij zich bereid verklaard zijn vingers in Christus' wonden te steken, als de Heer werkelijk was opgestaan. Acht dagen later verschijnt Christus opnieuw. Deze keer is Thomas wèl aanwezig. Nadat Jezus Thomas persoonlijk heeft aangesproken, valt deze op de grond en roept het uit: 'Mijn Here en mijn God'. En wat antwoordt Christus daarop? 'Zalig zij die niet gezien hebben en toch geloven.' Met andere woorden: Christus zegt dat Thomas al veel eerder had moeten geloven (Joh. 20:28-29).

De *Joden* moeten wel erg dronken zijn geweest, toen ze constateerden dat 'Christus niet alleen de sabbat schond, maar ook God zijn eigen Vader noemde, en zich dus met God gelijkstelde' (Joh. 5:18-19).

Ook *Christus* ging heel ver als het Zijn persoon betrof. Hij zei van zichzelf dat Hij God was. Dat was ook het motief van de joden voor Zijn terechtstelling (Marc. 14:62-64; Joh. 19:7).

Door te beweren dat Hij God was, was Hij ofwel gek, ofwel een leugenaar, ofwel Diegene die Hij beweerde te zijn.

1. Christus was een gek

Christus was iemand die zich inbeeldde dat Hij God was. Hij leed aan grootheidswaan. Hij was dus een schizofreen type, een psychiatrisch geval. Dergelijke mensen worden best van de maatschappij geïsoleerd, omdat ze zowel voor zichzelf als voor de anderen een gevaar kunnen vormen. Beeld je in dat zo iemand plots denkt 'het Laatste Oordeel' te moeten voltrekken en iedereen een kopje kleiner maakt. Zulke mensen zijn onevenwichtig en leiden een dubbel leven.

Nu is het eigenaardig dat Jezus de evenwichtigste persoon was, die ooit op aarde rondwandelde. Alles in Hem was in perfecte harmonie. Men kon trouwens in die tijd geen enkele reden aanvoeren om Hem ook maar enkele dagen te isoleren. Zijn persoonlijkheid wekte zelfs zoveel belangstelling op, dat mensen van her en der kwamen om naar Hem te luisteren. Een gek kan Jezus onmogelijk geweest zijn.

2. Hij was een leugenaar

Was Hij een leugenaar? En nog wel de grootste leugenaar die er ooit heeft rondgelopen? Want Hij beloofde de mensen eeuwig leven (de hemel, een relatie met God) als ze Hem ten volle gehoorzaamden en Hem volgden. Dat alles, terwijl Hij bij zichzelf wist dat Hij God niet was en zo'n beloften niet kon waarmaken.

Hij zou daarbij een grote dwaas geweest zijn indien Hij loog over zijn Godzijn, want het zijn precies die 'leugens' die Hem aan het kruis brachten. We zien echter dat zelfs Pilatus geen enkele schuld in Hem vond. Christus was de Enige die met recht kon zeggen: 'Wie van u overtuigt Mij van zonde?' (Joh. 8:46).

Nog steeds worden de evangeliën als maatstaf voor goed en kwaad genomen. Hoe kunnen de woorden van de grootste leugenaar als waarheid worden erkend? Het gaat niet op; Hij kan onmogelijk een leugenaar zijn geweest.

3. Hij was God

Dit is de enig redelijke verklaring die overblijft. Hij was wie Hij zei dat Hij was: God zelf!

En jij gelooft dat?!!

De *wonderen die Christus deed*, waren in eerste instantie bedoeld om zijn Godzijn aan te tonen (Joh. 20: 30-31).

Ik wil nogmaals op dit onderwerp terugkomen. In onze tijd geloven velen dat de wonderen die Jezus gedaan heeft, geen letterlijke wonderen waren, maar 'geestelijk' moeten worden verstaan.²³ Geestelijken en theologen scharen zich achter dit standpunt, dat tevens in bijna alle onderwijsinstellingen aan de man wordt gebracht. Maar voortdurend kom je in het gedrang, wanneer je de wonderen van de bijbel louter geestelijk neemt.

Het volgende voorbeeldje zal wat meer duidelijkheid scheppen. In Marcus 2:1-12 vind je het verhaal van een verlamde die door Jezus wordt genezen. Voordat Hij overgaat tot de genezing, zegt Jezus echter: 'Kind, uw zonden worden vergeven'. De reactie van de schriftgeleerden daarop is: 'Wat spreekt deze aldus? Hij lastert God. Wie kan zonden vergeven dan God alleen?' Het gaat hier duidelijk om een geestelijke genezing. Maar om te bewijzen dat Hij werkelijk zonden kan vergeven, zegt Hij tegen de verlamde: 'Sta op en neem uw matras op en wandel!' Deze man was ook letterlijk genezen: 'En hij stond op, nam terstond zijn matras op en *ging voor aller oog naar buiten*, zodat zij allen ontzet waren en God verheerlijkten, zeggende: 'Zo iets hebben we nog nooit gezien'.

Kort daarop wordt de genezen man door de joden aangeklaagd (Joh. 5:10), precies omdat hij een matras droeg op een sabbat en dit volgens hun wet niet mocht. Een 'geestelijke' matras konden ze toch onmogelijk zien??

Nog een reden waarom ik zeker ben dat Christus waarlijk God is, is zijn *opstanding uit de doden*. Als zijn opstanding letterlijk zou plaatsgegrepen hebben, dan zou dit het grootste aller wonderen zijn. Voor argumentatie verwijs ik naar hoger: 'Na de dood is het gedaan. Er is nog nooit iemand teruggekeerd'.

De *eerste Christenen* hebben eveneens beweerd dat Christus God was. Ondanks vervolgingen, martelaarschap en ontberingen bleven ze vasthouden

23 Zie vraag 2, waar het gaat over de bijbel in strijd met de wetenschap: 'Je gelooft toch niet in wonderen?'

aan het getuigenis 'Christus is Heer en God'. Indien ze in hun binnenste toch wisten dat dat allemaal niet waar was, zou dit maar al te gek zijn.²⁴

Is het belangrijk te weten dat Christus God is?

Het antwoord hierop is een volmondig 'Ja'. Het gehele christelijke geloof draait rond de goddelijkheid van Christus. Breek de goddelijkheid van Christus af en je blijft over met een humanistische leer, hetgeen ook werkelijk in vele moderne theologieën aan het gebeuren is.

De goddelijkheid van Christus maakt het christendom radicaal verschillend van andere godsdiensten.

Christus was niet alleen een gezondene van God, maar Hij was God zelf. In het christendom draait het om Christus en niet om een leer. Christus is niet een 'dooie' profeet, maar Hij leeft nog steeds.

Als Christus werkelijk God is, dan heeft de mensheid geen excuses meer.

Wanneer mensen beweren dat God de mensheid in de steek laat en mooi praten heeft daarboven, dan worden al hun argumenten in de grond geboord, daar God in de persoon van Jezus op deze aarde gekomen is!

Waarom is Christus, God in de hemel, mens geworden en heeft hij ongeveer 33 jaar op aarde rondgezworven?

Veronderstel dat je op vakantie bent. Op een dag rijd je door de bossen, langs de velden en geniet je van de schone natuur. Plots kom je langs een veld waarop een boer aan het ploegen is. Je stopt de auto om eens beter te kunnen rondzien en terwijl je staat te kijken, bemerk je daar ineens een mierenhoop op dat veld. Nee, mieren maken meestal geen hopen op het veld, maar in het bos. Laten we zeggen dat deze mieren verdwaald zijn. Je ziet ook dat het niet lang meer zal duren voordat de boer met zijn ploeg de mieren zal omploegen. Uit medelijden met die miertjes, die hun ondergang tegemoet gaan, wil je iets ondernemen om hen te waarschuwen, zodat ze snel verhuizen. Wat ga je doen? Hard roepen? Een trompet blazen? Met een rood vaandel zwaaien? Je

24 Teksten zoals Fil. 2:57; Tit. 2:13-14; Hebr. 1:69; Openb. 5: 8-14; ... wijzen erop dat Jezus Christus God was.

En jij gelooft dat?!!

weet dat dit allemaal geen effect zal hebben. De enige succesvolle manier zou zijn om zelf voor enkele ogenblikken een miertje te worden en het gevaar te signaleren.

Dit verzonnen verhaal illustreert wat Christus voor deze wereld gedaan heeft. De wereld is te vergelijken met een mierenhoop die zichzelf aan het vernietigen is, door een leven los van de ware God te leiden. God heeft doorheen profeten gesproken om de mens te waarschuwen en op te roepen tot een terugkeer, een bekering tot God, maar telkens gaf de mensheid geen gehoor. Toen heeft Christus gezegd: 'Ik zal zelf mens worden, niet alleen om de mensheid te waarschuwen, maar ook om de barrière tussen God en de mens weg te nemen'.

De vraag is of je bereid bent deze Weg, Jezus Christus, te nemen of... ga je liever je eigen gang. Maar... als Christus God is, heeft Hij het laatste woord.

6. De hel kan niet bestaan, want God is liefde

'Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem!'

Jezus Christus Lucas evangelie

Dat God liefde is, staat buiten twijfel. Een andere karaktereigenschap van God die door de mensheid uit het oog verloren wordt, is *zijn rechtvaardigheid en heiligheid*.

Met *Gods heiligheid* bedoelen we dat God, geen zonde duldt. Hoe 'klein' we die zonde zelf ook achten, voor God is ze steeds te groot. Net zoals één rot ei de gehele omelet slecht maakt, zo maakt één zonde onze gehele houding t.a.v. God zondig en kunnen we onmogelijk aan Gods norm van heiligheid voldoen (Jak. 2:10).

God is tevens *rechtvaardig*. Hij heeft wetten opgesteld voor de mensheid (denk aan de 10 geboden, de Bergrede). Als Hij echter een wet instelt, dan moet Hij aan die wet steeds een straf koppelen in geval van overtreding. God zou onrechtvaardig zijn als Hij het overtreden van Zijn wetten door de vingers zou zien. Als Hij rechtvaardig is, *moet* Hij straffen. Je eigen kinderen zouden je onrechtvaardig vinden als je steeds oogluikend al hun verkeerde gedragingen toeliet, zonder ooit te straffen.

En jij gelooft dat?!!

Is het dan niet bij het haar gegrepen wanneer we Gods straffen als onrechtvaardig bestempelen? Het loon dat de zonde geeft, is de eeuwige dood, de hel... (Rom. 6:23).

Wat verstaat de Bijbel eigenlijk onder hel?

Als we weten dat het eeuwige leven, de hemel, een leven is dat eindeloos *met* God zal worden doorgebracht, dan is de hel vanzelfsprekend een eindeloos leven *zonder* God. Afgesneden zijn van God betekent dat je afgesneden bent van de bron van liefde, vreugde, vrede, ...

In Jesaja 59:2 staat: '...maar uw ongerechtigheden zijn het die scheiding brengen tussen u en uw God, en uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij niet hoort'.

In de hemel staat het contact met de liefhebbende God centraal (Openb. 21:34). Alle mensen hebben echter in wezen God de rug toegekeerd. Iedereen heeft zo zijn gedachten over God, maar wie zoekt God zoals Hij werkelijk is? De meesten ontvluchten God; ze willen geen contact met Hem. In de hemel zouden ze dan plots voor altijd met God leven, terwijl ze op aarde nooit tijd namen om Hem te zoeken en daarbij hùn wil boven de Zijne verkozen. Het is dus *logisch* dat er een plaats zonder God bestaat. God wil dat we Hem liefhebben uit vrije wil en niet dat we gedwongen worden om Hem lief te hebben.

Hij laat je *de keuze*.

Toch is het God zelf die voor de *oplossing* heeft gezorgd om niet in de hel terecht te komen. Juist hierin openbaart God zich als de *liefhebbende God*: 'God is liefde. Hierin is de liefde van God voor ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon heeft gezonden in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem' (1 Joh. 4: 9) en 'de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem' (Jes. 53: 5).

Er was iemand nodig die de zonde, de barrière tussen God en mens, kon wegnemen, zodat wij bij God konden komen. Maar het moest iemand zijn die zelf onschuldig, zondeloos was, iemand die kon voldoen aan Gods heiligheid en rechtvaardigheid: Christus Jezus. Indien dit niet zo is, waarom riep Christus dan aan het kruis: 'Het is volbracht (voldaan)'?

Deze woorden konden niet slaan op revolutionaire ideeën of het oprichten van een schare aanhangers, want iedereen had Hem zo goed als verlaten! Laten we eerlijk zijn. In het stervensuur vertelt men geen onzin.

Door iemand anders in onze plaats te laten sterven, verzaakt God Zijn karaktereigenschap van rechtvaardigheid niet (Rom. 3:25-26): de straf werd ondergaan.

Christus waarschuwde de mensen voortdurend inzake de hel toen Hij op aarde rondwandelde, want Hij wilde niet dat ook maar iemand verloren ging (Matt. 15:24; 18:11-14; Luc. 6:9; 15:4; 19:10; ...). Jezus vertelde dat Hij de weg naar de hemel kwam vrijmaken. Nochtans spreekt men in onze tijd van vele wegen. Had Jezus zich vergist? Zijn er niet verschillende zijpaadjes naar de hemel? Dat heeft men ons toch geleerd?

God zegt het anders. Als Hij Zijn enige Zoon zendt om voor ons te sterven, is er slechts één mogelijke uitleg: *het moet heel ernstig gesteld zijn met de mens, zo erg dat de mens zelf nooit tot God kon komen.*

Als er een andere oplossing was, dan had God zich deerlijk vergist: dan was Jezus voor niets gestorven en opgestaan, dan hadden de apostelen en alle andere discipelen zich tevergeefs laten doodmartelen om deze 'waarheid'.

Nog erger: dan was Jezus de grootste leugenaar die er ooit op aarde is geweest.²⁵

Jezus' sterven toont aan dat er een hel bestaat. Jezus' sterven weerlegt de uitspraak: 'God zal wel iedereen aanvaarden'. Jezus' sterven toont dat er maar één Weg is tot de Vader: Hijzelf (Joh. 14:6).

Het is heel belangrijk om hier NU ernst mee te maken, want straks... (Hebr. 2:14).

25 Zie vorig hoofdstuk

En jij gelooft dat?!!

7. Als God bestaat, waarom laat hij dan lijden toe?

*'Het leven is een krijgsbanier,
Door goede en kwade dagen,
Gescheurd, gevlekt, ontvallen schier,
Koelmoedig voorwaarts dragen.
Men tuimelt wel, en wonden krijgt
Men dikwijls, dichte en diepe...
't En vlucht geen weerbaar man,
Die wijkt, of hem de dood beliepe!
Het leven is... geen vrede alhier,
Geen wapenstilstand vragen:
Het leven is de Kruisbanier
Tot in Gods handen dragen.'*

Guido Gezelle

Ik kan me voorstellen dat je zelf al wel met lijden werd geconfronteerd. Misschien was het in je eigen familie of vriendenkring of zelfs in je persoonlijk leven. Een gedachte die dan bij je opkwam, was: 'Waarom toch dat lijden? Als God bestaat, kan dat Hem toch niet onverschillig laten?'

Vooraleer de vraag naar het waarom van het lijden te beantwoorden, moeten we de *oorzaak* van alle lijden kennen. De bijbel noemt lijden, rechtstreeks

En jij gelooft dat?!!

of onrechtstreeks, een gevolg van de verkeerde houding van de mensen tegenover God.²⁶

God heeft de wereld zo gemaakt, dat er slechts vrede en harmonie kan heersen als deze schepping in een levende en voortdurende relatie tot Hem, de Schepper, staat. De mens heeft echter voor een leven gekozen onafhankelijk van God. Hij heeft Gods manier om de wereld te besturen naast zich neergelegd. De handleiding die God aan de mens gaf, de bijbel, is niet langer DE handleiding voor de mens. Als we bij het besturen van een nieuwe auto de richtlijnen in het bijhorend boekje aan onze laars vegen, kunnen we nare gevolgen krijgen. Als we Gods richtlijnen voor het leven verwaarlozen, ontstaat er wat de bijbel zonde noemt en bijgevolg lijden. Als iemand de vuist omhoog steekt en God de schuld geeft van het lijden op aarde, stelt hij de situatie volkomen verkeerd voor. Een kind dat, ondanks de voortdurende liefde en tederheid van zijn ouders, van huis wegloopt, moet zijn ouders toch niet de schuld geven als het honger krijgt, vuil en ziek wordt? Dit kind moet inzien dat het zijn ouders leed heeft aangedaan en moet berouwvol naar huis terugkeren (cfr. Luc. 15:18-21).

God kan in één handomdraai al het lijden *oplossen*, maar dan zouden de gevolgen voor ons, mensen, desastreus zijn. Wat is de oorzaak van lijden en dood? De zonde. Wie brengt de zonde voort? De mens. Zolang er op deze wereld mensen zijn die in opstand leven met God, blijft lijden bestaan. Indien God alle mensen die niet in relatie met Hem leven vernietigt, kan Hij het lijden in één klap ongedaan maken. God wil echter niet dat de mensen in zo'n oordeel komen, maar Hij wil dat ze tot Hem komen. Vandaar Zijn geduld met de mensheid. Maar straks is de maat vol (2 Petr. 3:9).

Tot zolang *blijft het lijdensprobleem bestaan*. Toch weet God dit lijdensprobleem in *positieve richting* om te buigen.

Door het lijden *trekt God de aandacht*.

Is het niet zo dat God door de eeuwen heen, in vele gevallen, pas dan de aandacht kreeg, wanneer de mens met lijden te maken had? Veelal was God

26 De bijbel noemt de houding waarbij de mens los van God wil leven zonde. Dit houdt niet in eerste instantie moord, echtbreuk en diefstal in, maar wel: ongehoorzaamheid aan God (Hebr. 2:2), opstandigheid tegenover God (Luc. 19:14).

dan wel de 'zondebok', maar Hij kreeg toch aandacht. Als het de mens goed gaat, denkt hij allesbehalve aan God. Pas als het minder goed gaat, spuwt de mens zijn gal uit tegen God of wordt Hij plots overvloedig geconsulteerd. Vele mensen zijn in lijdenssituaties beginnen nadenken over God. Zo hoorde ik het verhaal van een vrouw die haar man verloor. Vanaf dat moment maakte ze zich zorgen over de bestemming van haar leven en na een zoektocht kwam ze in relatie met God. Ofwel verhardt de mens zich, ofwel begint hij zich pas dan vragen te stellen met betrekking tot God. Hoe gaat het bij jou?

God *openbaart zijn kracht* in het lijden van de mens. Iemand die zich tot God keert, heeft op deze aarde nog evengoed met lijden te maken, maar toch is zijn lijden anders, want God helpt hem de lasten te dragen (zie Matt. 11:28-30).

Mensen als Paulus bv. hebben onnoemelijk veel geleden. Hoewel hij in de diepste gevangenskelders zat, met zijn voeten in het blok, zijn rug opengereten door zweepslagen, de ratten en bewakers als enig gezelschap, kon hij blijde liederen zingen (lees zelf maar eens de Filippenzen brief). Wat was zijn geheim? God was met hem en gaf hem de nodige kracht om het lijden te dragen: 'Ik vermag alle dingen in Hem die mij kracht geeft' (Fil. 4:13). Op die manier konden zelfs de overheden, de soldaten en de gevangenisbewaker getuige zijn van de kracht die God in mensen kan uitoefenen.

En jij gelooft dat?!!

8. En zij die nooit van Jezus hebben gehoord?

'Er is voldoende duisternis voor wie niet geloven wil om God te verloochenen, maar er is genoeg licht voor wie Hem kennen wil om Hem te ontmoeten.'

Blaise Pascal

Eigenlijk is de vraag wat er gebeurt met mensen die nooit het evangelie hebben gehoord niet zo'n probleem, al is de bekommernis hierover heel goed te begrijpen.

Het antwoord op deze vraag ligt in *Gods rechtvaardigheid* (Joh. 17:25; 1 Petr. 2:23). Hij zal niemand oordelen volgens het evangelie, die er niets van afwist of niet rijp genoeg was om het te begrijpen (zoals baby's, zwaar mentaal gehandicapten, ...).

God oordeelt de mens volgens de mate van openbaring die hij over God gekregen heeft (Rom. 1:18-21; Luc. 12:47-48). Primitieve stammen die nooit van Jezus Christus gehoord hebben, zullen ook niet volgens zijn evangelie worden geoordeeld, maar naar de mate dat ze luisteren naar de stem van hun geweten. Welke normen hierbij van tel zijn, heeft God ons niet geopenbaard en dit is misschien maar best ook, want dat zal wel zo ingewikkeld zijn en er zullen zoveel factoren in meespelen, dat het voor ons verstand nooit te vatten is.

En jij gelooft dat?!!

Overigens *weten wij niet hoe God aan het werk is in de mens* (Rom. 11:33). Bij mij heeft God viermaal duidelijk 'aangeklopt'. Pas de vierde maal gaf ik mijn jawoord.

Eens zag ik een film waarin duidelijk het evangelie gebracht werd, een andere keer hoorde ik een optreden van christenen die duidelijk toonden hoe ik God kon kennen. Telkens stond ik niet open voor de Weg, Jezus Christus, om bij God te komen. Ik heb nooit naar buiten toe laten merken dat ik met een dergelijke keuze geconfronteerd werd. Zo kan God ook andere mensen confronteren met het evangelie zonder dat je daar als buitenstaander weet van hebt. Het is belangrijk om dit onder ogen te zien. Nicodemus (Joh. 3), een schriftgeleerde uit Jezus' tijd, had ook zo'n confrontatie. Behalve God en hijzelf wist niemand hiervan af. Pas bij zijn keuze voor God kwam hij er openlijk voor uit.

Hoe het ook zij, *jij lezer, hebt het evangelie wel gehoord*, en dan is er geen enkel excuus meer. Vaak misbruiken mensen de vraag 'En zij die nooit van Jezus Christus hoorden?' om de verantwoordelijkheid een beslissing te nemen van zich af te schudden. Dat is niet eerlijk. Wat doe jij met het evangelie? 'Dit is goed en aangenaam voor God onze Heiland, die wil dat ALLE mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen. Want er is één God en ook één *middelaar* tussen God en mensen, de mens Christus Jezus, die zich gegeven heeft tot een losprijs voor allen, en daarvan wordt getuigd te juister tijd' (1 Tim. 2:36).

Omdat anderen geen eten hebben, gaan wij toch niet stoppen met eten?! Integendeel, als wij van die overvloed 'gegeten' hebben die Christus schenkt, dan gaan we ook anderen te 'eten' kunnen geven.

9. Je moet er toch iets voor doen?

*'We kunnen allen in de hemel komen,
zonder gezondheid,
zonder rijkdom,
zonder roem,
zonder geleerdheid,
zonder cultuur,
zonder schoonheid,
zonder vrienden,
zonder tienduizenden andere dingen,
maar we kunnen nooit in de hemel komen
zonder Jezus Christus.'*

Corrie ten Boom

Ik krijg wel eens te horen: 'Als je geen goede werken doet, kom je niet in de hemel.' Wat betreft goede werken zijn er twee zaken die we uit elkaar moeten houden:

1. goede werken als voorwaarde om in de hemel te komen,
2. goede werken omwille van het feit dat je zeker bent van je hemel.

En jij gelooft dat?!!

Laten we eerst onderzoeken of het zinvol is goede werken te doen om zodoende je hemel te 'verdienen'.

Als ik van mezelf vind dat ik 'goede' werken doe, dan gaat het er niet om of ik die werken goed vind, maar of God ze 'goed' vindt. Om dat te weten, moet ik ze *toetsen aan Gods maatstaf* en dan mijn conclusies trekken of ze me al dan niet in de hemel zullen brengen.

Enkele van Zijn meest gekende maatstaven zijn de *10 geboden* (Deut. 5) en de *bergrede* (Matt. 5 - 7). Eventjes zien of onze woorden, gedachten en daden de proef kunnen doorstaan.

In Deuteronomium 5:11 staat dat ik nooit de naam van God ijdel (d.w.z. nutteloos, op een verkeerde manier) mag gebruiken. Tja, ik verloor wel eens mijn geduld en dan kwam er een woord over de lippen waarvan ik achteraf vond dat het toch beter niet geuit werd (vloeken). En die keer dat ik op de vingers klopte met de hamer...

Deuteronomium 5:17: 'Gij zult niet doodslaan'. Oef, daarvan ben ik vrijgesteld, of niet? O ja?! Matteüs 5:22 vertelt me dat, wanneer ik zelfs maar iemand haat of zware verwijten naar zijn hoofd slinger, ik in Gods ogen een moord begaan heb (zie ook 1 Joh. 3:5). Die keer dat iemand me de weg afsneed, was bijna fataal. Ik kon hem wel vermoorden...

Deuteronomium 5:18: 'Gij zult geen echtbreuk plegen'. Misschien zou ik dit gebod wel gehaald hebben, als dat vervelende vers in Matteüs 5:27 er niet was. God ziet de binnenkant en zelfs als ik maar in mijn hart een vrouw begeerd heb, heb ik overspel gepleegd. Ik moet bekennen dat ik in mijn gedachten al heel wat avontuurtjes heb beleefd. God noemt ze overspel...

Deuteronomium 5:19: 'Gij zult niet stelen'. Stelen doe ik niet. Maar heb ik nog nooit de staat bestolen door belastingontduiking? Heb ik nog nooit mijn directeur bestolen door werkverzuim?

Deuteronomium 5:20: 'Gij zult geen vals getuigenis spreken (niet liegen)'. Ik geef er maar best geen antwoord op, want als ik nu beweer dat ik nooit lieg, ben ik al aan het liegen.

Deuteronomium 5:21: 'Gij zult niet begeren'. Wat begeert ons hart allemaal niet? De reclamemensen weten dat zo goed dat ze er volledig op inspelen. Heb

jij ook al zo'n tv, auto? De mens wordt niet beoordeeld naar wat hij is, maar naar wat hij heeft.

Dan heb ik het nog niet eens gehad over *de twee grootste geboden* die God heeft gegeven: 'Boven alles bemin één God en bemin je naaste als jezelf'.

De grootste zonde is vanzelfsprekend die tegen het hoogste gebod.

God staat niet altijd op de eerste plaats in mijn leven. Dagelijks maak ik dezelfde fout en stel ik mijn 'ik' voorop.

Om dan nog te zwijgen over het tweede gebod: 'Je naaste beminnen gelijk jezelf'. Soms slaag ik erin om mijn naaste lief te hebben, maar als mezelf...?! Zelden. Ik vind het al moeilijk om mijn vrouw dagelijks, onder welke omstandigheden dan ook, innig lief te hebben. Maar iedereen die in mijn omgeving rondtoert liefhebben als mezelf, vergeet het!!!

Als je dagelijks deze twee grootste geboden overtreedt, dan bedrijf je de twee grootste zonden. Na één jaar heb je al meer dan 700 grote zonden begaan, om dan nog maar te zwijgen van de overige overtredingen. Zo kom je op de leeftijd van 50 jaar met een last van 35.000 zonden te zitten.

Dan heb je nog die tekst in Jakobus 2:10-11 (nogmaals, dit zijn Gods maatstaven):

'Want wie de gehele wet houdt, maar op één punt struikelt, is schuldig geworden aan alle geboden'.

De 10 geboden (en de bergrede) zou je kunnen vergelijken met een tafel met 4 poten. Als er één poot af is, gaat de hele tafel uit haar evenwicht. Als je één gebod overtreedt, overtreed je alle geboden.

Om te slagen voor mijn examen, is het noodzakelijk om 50% te halen. Als ik 49% haal en mijn vriend 19% dan ben ik beter af dan mijn vriend, maar het resultaat is hetzelfde. We schieten beiden te kort. Bij God gaat het er niet om dat je meer goede werken doet dan je vriend, maar dat die werken volstaan om bij Hem binnen te mogen.

Het wordt zelfs nog moeilijker. God wil niet dat we 50% halen, maar 100%. Dat eist Zijn heiligheid, die geen enkele zonde kan verdragen.

En jij gelooft dat?!!

Doorsta je nog steeds de proef?

Al deed ik enorm veel goede werken, probeerde ik de 10 geboden te volgen, ging ik wekelijks naar de Kerk, gaf ik grote sommen geld aan de missies, zette ik me in voor allerlei menslievende organisaties, ... dan nog zouden deze daden ontoereikend zijn om bij God binnen te mogen. Slechts iemand die nooit zonde gekend heeft, mag bij God komen. Zo heeft de mensheid iemand nodig die dit zondeprobleem kan wegnemen, iemand die zelf nooit zonde gekend heeft, want hoe zou hij anders onze zonden kunnen wegnemen? Deze persoon is Jezus Christus.

Hij kon met recht uitroepen: 'Het is volbracht (betaald)'. Hij heeft de zonde op zich genomen.

Trouwens, door goede werken in de hemel geraken, houdt een onrechtvaardigheid in: mensen met een zware handicap, mensen die sterven van de honger, mensen die door één misstap levenslang in de gevangenis zitten, ... kunnen *nooit* hun hemel verdienen. Zou God dit toelaten? Denk aan de misdadiger aan het kruis, die zelfs in de laatste uren van zijn leven nog gered werd... door geloof in Jezus.

Laten we nu nog eventjes stilstaan bij *'de goede werken omwille van het feit dat je zeker bent van je hemel'*.

'Wacht even' zeg je, 'een zekere Jakobus heeft toch ooit gezegd dat geloof zonder werken dood is (Jak. 2:26). We moeten dus toch werken doen om onze hemel te krijgen?'

Dat klopt niet volledig. De mensen hebben vele christelijke waarheden op hun kop gezet. Jezus gaf het gebod: 'Bekeert U en laat U dopen'. Heel wat Kerken hebben ervan gemaakt: 'Doopt de mensen en dan zijn ze bekeerd. Of ze kunnen kiezen, doet er niet toe'. Deze omkeringen zijn in grote getale doorgevoerd. Zo ook in de bovenstaande tekst uit de brief van Jakobus. Uit de goede werken blijkt dat de persoon contact heeft gekregen met God, en *niet* dat door de werken het contact met God werd hersteld.

Laten we dit illustreren aan de hand van volgend voorbeeld. Ergens staat een fabriek die wapens produceert, wapens die op hun beurt mensenlevens kunnen vernietigen. Wat moet je doen om die productie te stoppen? De wapens telkens onderscheppen? Dit heeft geen enkele zin, want de kern

van het probleem situeert zich binnen de fabriek. Daar worden de wapens geproduceerd. Wat dan? de fabriek zelf moet geheel worden omgevormd zodat andere producten worden gemaakt.

Proberen wapens (zonden) om te buigen in nuttige producten (goede werken) heeft geen zin zolang de fabriek zelf (onze opstandige houding t.a.v. God) niet wordt omgevormd. Als je Jezus Christus in je leven toelaat, dan gaat Hij je leven wijzigen, je opstandigheid tegenover God wegnemen. Vanzelfsprekend gaan er andere werken in je leven zijn, goede werken. Omdat ik van mijn vrouw hou, doe ik dingen voor haar om te tonen dat ik haar liefheb. Ik doe dit niet om met haar te trouwen, maar omdat ik met haar getrouwd ben.

Door Jezus kom je in contact met God: dit is het eeuwige leven (Joh. 17:3). Juist omdat je bij Hem bent, ga je werken doen, die Hij graag heeft.

We moeten eerst in Hem geloven, en de werken zullen vanzelfsprekend volgen. Gebeurt dat niet, dan bewijs je hiermee dat je nog steeds geen contact hebt gekregen met God, dat je je nog steeds niet hebt bekeerd.

En jij gelooft dat?!!

10. Geloven alleen, is dat niet te gemakkelijk? Je mag er dan zomaar ‘op los zondigen’

‘Er zijn mensen die denken dat de zondag een spons is om alle zonden van de week uit te wissen’

Henry Ward Bucher

Alleen maar geloven lijkt belachelijk gemakkelijk. Daarbij zou het hierop neerkomen dat je er zomaar op los mag leven. Is dit werkelijk zo?

Laten we eerst even kijken wat de Bijbel bedoelt met ‘geloven’.

Enkele tientallen jaren terug was er een gekend koorddanser, Boldini genaamd, die er zijn specialiteit van had gemaakt over een touw dat over de Niagarawaterval was gespannen heen en weer te lopen. Hij deed dit op verschillende wijzen: bij nacht, geblinddoekt, een kruitwagen voor zich uit duwend, met een balast op zijn rug, enz. Zekere dag kreeg hij bezoek van een prins en Boldini begon zijn voorstelling. Onder luid applaus gleed hij onbevreesd over het touw. Toen hij terug ‘aan wal’ stapte, vroeg hij de prins: ‘Geloof U dat ik bij machte ben om een persoon op mijn rug over de Niagarawaterval te dragen?’ De prins antwoordde hem met een overtuigend

En jij gelooft dat?!!

jageknik. Boldini repliceerde: 'Wilt U dan zo vriendelijk zijn op mijn rug te klauteren?' De prins moest niet lang nadenken. Dit kon niet. Dit ging te ver. Er was trouwens niemand uit het publiek die zich kandidaat stelde, behalve de moeder van Boldini. Ze liet zich zonder vrees optillen door haar zoon en over de waterval dragen op het wankele touw. De prins geloofde dat Boldini het kon, maar hij durfde zich niet aan hem over geven. Zijn oude moeder durfde dat wel.

Het geloven waarover de bijbel het heeft, houdt een vertrouwen in. Ik kan 'jaknikken' maar in mijn hart zeggen: 'En toch doe ik het niet'. Dat bedoelt de bijbel niet met geloven. Handelingen 16: 31 brengt het 'bijbels' geloof duidelijk onder woorden:

'Stel uw vertrouwen op de Here Jezus en gij zult behouden worden'.

Het geloof, zoals het door de bijbel wordt voorgesteld, gaat nòg verder.

In een school in New York werd brandalarm geblazen. Allen werden bang, paniek ontstond en bij het dringen naar de uitgangen werden vele schoolkinderen gewond. Een onderwijzeres sprong zelfs uit een raam van de eerste verdieping. Er was er maar één, een meisje, die rustig op haar plaats bleef zitten. Haar gezichtje was wel erg bleek, haar lippen trilden en haar ogen stonden vol tranen, maar ze bleef onbeweeglijk op haar plaats.

Gelukkig bleek het niets ernstigs te zijn en spoedig was de orde hersteld. Toen alle leerlingen weer op hun plaats zaten, vroeg men het meisje hoe het kwam dat zij bij al die angst zo rustig was gebleven. 'Mijn vader', antwoordde ze, 'is brandweerman en hij heeft gezegd dat, als er eens brandalarm in school zou komen, ik rustig op mijn plaats moest blijven zitten.'

Geloven is *gehoorzamen*. Gehoorzaamheid gaat tegen onze menselijke natuur in. Gehoorzaamheid moet ons reeds van kleinsaf worden geleerd. Jezus sprak duidelijke taal toen Hij zei: 'Indien gij dit weet, zalig zijt gij, als gij het *doet*' (Joh. 13:17). Het betekent dat we de bijbelse waarheden in ons leven moeten toepassen en zo eenvoudig is dit niet. Daar geloven is gehoorzamen wat in de bijbel staat, is het ook *niet evident dat je er op los zondigt*.

In het christelijk (bijbels) geloof staat de relatie met God centraal. Eénmaal we Zijn kind zijn, door Jezus aan te nemen, komen we in een andere relatie tot God te staan: *een Vaderzoonrelatie* (Joh. 1:12).

God is onze Vader geworden en Hij zal ons dan ook als de bovenste beste Vader opvoeden.

Wanneer mijn kinderen een hete kachel naderen, op een snelweg willen spelen, een vuurtje willen stoken, dan zal ik het hen verbieden *om hun eigen bestwil*. De hemelse Vader laat ook Zijn kinderen niet in de steek als ze verkeerd gaan. Hij laat ze niet zomaar 'er op los zondigen'. Iedereen zal het wel met me eens zijn dat een vader zijn kind moet straffen, als het gevaar loopt zichzelf schade te berokkenen en ongehoorzaam is. Zou God, als Vader, dan zomaar Zijn kinderen aan hun lot overlaten en zich verder niet met hen bemoeien?

Net zoals een vader wil dat zijn kinderen hem gehoorzamen, zo wil de hemelse Vader dat Zijn kinderen Hem gehoorzamen.

De voorwaarde is natuurlijk dat je eerst een kind van Hem wordt... Pas dan kun je Zijn Vaderhand ervaren.

En jij gelooft dat?!!

11. Waarom heeft God de mens niet volmaakt geschapen?

'Liefde kan je nooit eisen, alleen maar geven.'

Onbekend

Misschien kunnen we de vraag bovenaan dit hoofdstuk nog wat scherper stellen: 'Waarom heeft God de mens niet zo gemaakt dat hij niet kan zondigen?'

Hieromtrent bestaan heel wat misverstanden. Zondigen wordt heel vaak vertaald in termen van liegen, je zelfbeheersing verliezen, de wet overtreden, kortom: over de schreef gaan. Dan gaat men verder: 'Waarom kon God niet zorgen dat ik onmogelijk kan liegen, mijn zelfbeheersing verliezen, enz.?'

Deze redenering klinkt goed, maar ze is onvolledig. Zondigen is in de eerste plaats: *Tegen God ingaan*. Daar draait het om: tegen God en Zijn geboden *kiezen*, 'neen' zeggen tegen God.

Wanneer ik 's avonds van m'n werk thuiskom, geeft mijn vrouw me een klinkende zoen. Nu moet je weten dat ze dit niet doet omdat ik haar dit opgelegd heb. Ze doet dit *uit vrije wil*, om uitdrukking te geven aan haar liefde voor mij. Dat houdt evenwel een risico in. Er bestaat een kans dat ze me de één

En jij gelooft dat?!!

of andere dag géén kus geeft, omdat er die morgen woorden geweest zijn en ze die dingen eerst wil uitpraten.

Voor mij is het niet plezant al die dingen weer te moeten oprakelen, maar toch zou ik nooit willen hebben dat ze dan toch maar een 'routinezoentje' gaf, terwijl ze het niet echt meent. Dan kon ik even goed een robot huwen. Door op een knopje te duwen, zouden zijn armen me omknellen, dit alles vergezeld van een kus.

Liefde komt enkel tot uitdrukking als er een vrije wil, een keuze in het spel is. Wanneer ik zou gebieden: 'Vrouw, hou van me, nù!' en ze omarmt me, dan kan van echte liefde geen sprake zijn. Zou jij zo'n vrouw willen?

Ook God heeft ons niet als marionetten gemaakt. Hij wil dat we bewust, uit vrije wil, voor Hem kiezen. Dit houdt ook het risico in dat de mens tegen God kan kiezen (= zondigen). God wist dit en Hij was bereid dit risico te nemen. Hij was zelfs bereid meteen voor een oplossing te zorgen wanneer de mens tégen Hem koos en later toch weer met God een relatie wilde hebben. Maar het is aan ons om te kiezen voor Zijn oplossing, Jezus Christus. Dat is trouwens de grote vraag: 'Wat doe je NU, nog eens tégen of vòòr Hem kiezen?'

12. Zijn christenen dan zoveel beter dan anderen?

*'Een christen herken je niet aan de sticker op zijn auto,
niet aan het kruisje om zijn hals,
niet aan de poster voor zijn venster,
niet aan de bijbel op zijn boekenplank,
niet aan de plaats in zijn kerk.'*

Wanneer mensen bovenstaande vraag stellen, verwijzen ze meteen naar de vele onrechtvaardigheden die onder de christelijke vlag gepleegd worden. 'Zie maar naar de kruistochten, Noord-Ierland, de christelijke milities in Libanon ...', wordt er dan geopperd.

Heel wat misverstanden omtrent dit onderwerp zouden uit de weg worden geruimd, indien *de term 'Christen'* zijn oorspronkelijke betekenis aannam.

Gevraagd naar hun geloofsovertuiging, antwoorden vele westerlingen: 'Ik ben christen'. Daarmee wordt dan bedoeld: 'Ik ben in de kerk gedoopt', 'Ik ben christelijk opgevoed', 'Ik ga wekelijks naar de kerk', 'Ik zet me in voor de medemens', 'Ik sta achter de meeste principes die Jezus Christus in zijn leven toepaste', enz. Maar is dit waarlijk het christenzijn zoals dit in oorsprong was? Wat is een christen eigenlijk?

Wanneer ik in een kippenhok mijn intrek neem, dan ben ik nog geen kip, alhoewel ik een tijdje onder de kippen verblijf. Zelfs indien ik in een kippenhok geboren was, zou ik nog geen kip zijn. Vooraleer ik een kip word, moet ik uit

En jij gelooft dat?!!

een kip geboren zijn. Evenmin kan het regelmatig bezoeken van gebouwen waar christenen veel vertoeven je tot christen maken. Er is meer voor nodig; je moet uit God geboren worden (Joh. 1:13).

Hoe kan dit?

Volgens de bijbel is er door de zonde, door onze opstandige houding tegenover God, een kloof, een scheiding gekomen (Jes. 59:12). Onze eigen verdiensten (naar de kerk gaan, ceremonies, sacramenten onderhouden, goede werken) schieten toch telkens weer tekort om opnieuw een relatie met God te hebben. Het zondeprobleem blijft bestaan.

Jezus Christus is degene die het zondeprobleem oplost, tenminste als we zijn verlossingswerk erkennen. Hij is degene die zich met recht de Weg tot de Vader kan noemen. Een christen is dus iemand die door geloof in Christus in contact gekomen is met de ware God.

De bewering dat christenen *beter* zijn dan anderen lijkt me gevaarlijk. Het valt op dat de eerste christenen evenmin vertelden dat ze beter waren dan de anderen. Paulus drukt het anders uit: 'Maar gij *geheel anders*: gij hebt Christus leren kennen' (Ef. 4:20).

Een christen is anders dan de anderen, want hij is in contact gekomen met de Heer. In die zin kan ik zeggen dat ik er beter voorsta dan de mensen die Christus niet kennen. Door Hem weet ik dat mijn zonden vergeven zijn, dat ik eeuwig leven (de hemel) heb. Door Hem kwam ik in contact met de levende God, kreeg ik innerlijke vrede, werd de innerlijke leegte gevuld, ken ik de zin van mijn leven,...

Maar die 'positie' heb ik niet bereikt door een aantal rituelen of grootse, persoonlijke werken.

Het accent bij een christen ligt niet op de prestatie van zijn eigen persoontje, maar op de relatie die er is tussen hem en God. Die relatie wordt *in heel wat situaties veruitwendigd*.

Toen ik mijn vrouw leerde kennen, had ik een enorm verlangen om haar steeds beter te leren kennen. Daarom zochten we, zo vaak het kon, contact met elkaar. Het ogenblik dat ik met God in contact kwam, door Christus, groeide bij mij

steeds het verlangen om mijn relatie met God te verdiepen. Nooit eerder had ik me erop kunnen betrappen dat ik zelfs op m'n fiets, op 't werk, ... met Hem sprak. Hij was realiteit geworden in mijn leven. Ik wilde met Hem spreken, bidden.

Eén van de eerste tekenen van een gezonde baby is dat hij honger heeft. Zo had ik, toen ik christen werd, een honger naar geestelijk voedsel en dat vond ik in de bijbel. Voor het eerst in mijn leven genoot ik ervan. Voor die tijd was het een saai boek vol regels en wetten.

Niet lang nadat ik Marianne, mijn vrouw, leerde kennen, kwam mijn moeder vlug te weten hoe de vork in de steel zat, want mijn gedragingen waren heel anders: ik was opgewekt, floot de gehele dag (iets wat ik anders niet deed) en was vriendelijk voor mijn moeder.

Vanaf het ogenblik dat ik Christus leerde kennen, werd ook mijn houding tegenover de buitenwereld helemaal anders. Voordien vond ik 'God' een gespreksonderwerp dat enkel in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden te berde werd gebracht. Nu had ik de behoefte om aan iedereen te vertellen wat ik in mijn leven ervaren had en vooral wilde ik hen duidelijk maken dat die ervaring ook voor hen toegankelijk was.

Nog een teken van mijn nieuw leven door Christus was een groter zondebesef. Om één voorbeeldje te noemen: vroeger kon ik vloeken, zonder dat het me ook maar iets hinderde. Nu snijdt het door mij heen, telkens als ik Zijn naam vervloek. Wanneer ik iets doe dat tegen Hem ingaat, maakt mijn geweten dat duidelijk. Het is net alsof er eelt op mijn geweten lag en die eelt nu, door het geloof in Christus, volledig afgesneden is.

Zijn deze tekenen ook te merken in jouw leven?

Prof. Vleugels vertelde eens:

'Het feit dat zoveel onrecht wordt gepleegd onder christelijke vlag, moet juist een aanmoediging zijn om terug te gaan naar de originele boodschap. Dan zal blijken dat vele 'christenen' geen christenen zijn, en dat we dus niet het recht hebben om hun misdaden op Christus' rekening te schrijven. Je kan je verantwoordelijkheid tegenover Christus onmogelijk ontlopen door je op een schijnchristendom te beroepen'.

En jij gelooft dat?!!

Inderdaad, als je nagaat wat de eerste christenen geloofden en hoe zij leefden, dan kan je enkel uitroepen: er is nu een heleboel *namaak*christendom!

13. Er zijn toch heel goede hindoes, moslims, getuigen van Jehovah, ...?

'Indien het vat niet schoon is, verzuurt alles wat men er ingiet.'

Onbekend

Als mensen iemand als 'goed' bestempelen, valt het op dat *hun maatstaf* om 'goedheid' te bepalen toch telkens weer verschillend is.

Als ik van mezelf zeg: 'Zo slecht ben ik toch niet', welke maatstaf gebruik ik dan? Heel eenvoudig: mezelf. Ik zoek dan enkele mensen uit mijn onmiddellijke omgeving die er 'slechter' aan toe zijn.

Ik kan ook nog op een andere manier te werk gaan. Ik kan bijvoorbeeld Ghandi vergelijken met een heleboel mensen en tot de slotsom komen: Ghandi was beter dan een heleboel mensen die ik nu ken. Opnieuw dezelfde vraag: welke maatstaf gebruik ik en is het wel de goede maatstaf?

God heeft een heel andere maatstaf dan wij vaak gebruiken. Hij vraagt zich niet af of er mensen zijn die goed zijn, maar wel of er mensen zijn die God liefhebben met hun ganse hart.

Zijn maatstaf is het Woord van God, en Christus die volgens deze maatstaf heeft geleefd.

En jij gelooft dat?!!

Zijn antwoord aan het adres van alle mensen die poogden naar deze maatstaf te leven (en ook zij die het nog niet probeerden) luidt:

‘Niemand is rechtvaardig, ook niet één, er is niemand die verstandig is, niemand die God ernstig zoekt: allen zijn afgeweken, tesamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die doet wat goed is, *zelfs niet één*’ (Rom. 3:11-12).

Als ik over een rivier van 20 meter moet springen en ik geraak 3 meter ver en mijn buurman, of hij nu katholiek is, protestant, mormoon, getuige van Jehovah of van eender welke geloofsovertuiging, springt 5 meter ver, dan kan ik oordelen: ‘Mijn buurman is een goed iemand, hij springt verder dan ik’. Het resultaat is echter dat we beiden nat zijn. Gods maatstaf eist dat ik over de gehele kloof, die er tussen Hem en mij is, spring. Die kloof is oneindig groot. Zijn heiligheid laat geen enkele zonde, geen enkele misstap toe. Christus is de Enige die ooit kon zeggen: ‘Wie overtuigt Mij van zonde?’ (Joh. 8:46).

Zelfs al springen we 10 meter ver, toch springen we nooit ver genoeg. God is de Enige die het recht heeft om goed en kwaad te bepalen. Geen enkele mens voldoet aan Zijn maatstaf en *daarom heeft ieder mens Christus nodig*:

‘Ook u, die eertijds vervreemd en vijandig gezind waart blijkens uw boze werken, heeft Hij thans weder verzoend, in het lichaam zijns vlezes, door de dood, om u heilig en onbesmet en onberispelijk voor Zich te stellen...’ (Col. 1:21).

14. Christenzijn is toch niets anders dan naastenliefde tonen?

'Christenzijn is: leven in de Levende.'

Onbekend

Dat naastenliefde een heel belangrijk aspect is van het christendom, behoeft geen betoog. Mensen die het christelijk geloof gelijk stellen met naastenliefde tonen, bedoelen daarmee dat zij die vorm van liefde nastreven, maar ze onderschatten daarmee de naastenliefde die God op het oog heeft.

De naastenliefde²⁷ waarover God spreekt, is een liefde die zo groot is dat je de ander kunt liefhebben als jezelf. Stond die zinsnede 'als jezelf' er niet bij, dan was het ons misschien gelukt, maar... God ziet het anders! Heel vaak heb ik de neiging om mezelf op de voorgrond te plaatsen en als ik iets moet doen voor de ander, spelen mijn eigen wensen en verlangens een grote rol. Nochtans vereist ware naastenliefde dat ik de ander de eerste plaats geef boven mijn wensen. Geen gemakkelijke opdracht, nietwaar?

De parabel van de barmhartige Samaritaan maakt het me nog moeilijker. Lange tijd dacht ik dat mijn naasten die personen waren die me nauw aan het hart

27 Zie hoofdstuk 9: 'Je moet er toch iets voor doen?'

En jij gelooft dat?!!

lagen. Dat is echter niet zo. Mijn naaste is iedereen: ook die zeurpiet op mijn werk, die vervelende buur, die man met zijn dwaze opmerkingen, die vrouw die voortdurend over me roddelt, ...

Zo'n liefde kan ik uit mijzelf voor die mensen niet opbrengen. Schijnbaar heeft zelfs de gehele wereld moeite met zo'n liefde: een vierde van de wereld is in oorlog, nochtans zei men na de tweede wereldoorlog: 'Nooit meer oorlog, we hebben onze les geleerd'; 1 op de 3 huwelijken wordt verbroken, in België gebeurt per dag 1 moordpoging, ...

Nu komt wel de reactie: 'Ja maar, ik probeer het toch?!' Gods normen zijn echter anders. Voor Hem is naastenliefde: je volledig geven voor de ander tot stervens toe, zelfs al is hij je vijand. Kijk naar Jezus Christus: Hij gaf Zijn leven voor iedereen; of ze Hem graag hadden of haatten speelde geen rol.

God heeft het bij naastenliefde *niet* over je *proberen* in te zetten voor je naaste, maar over je *inzetten* voor je naaste tot de dood toe.

Toen men Jezus vroeg wat in het geloofsleven op de eerste plaats moest komen, antwoordde Hij: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede daaraan gelijk is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten' (Matt. 22:37-40).

Volgens deze uitspraak is *naastenliefde onverbrekelijk verbonden met: 'God op de eerste plaats stellen'.*

Bij alles wat je doet en zegt God de eerste plaats geven... wie houdt dit vol?

En deze twee geboden zijn niet te scheiden. Als ik beweer God voortdurend op de eerste plaats te stellen maar mijn naaste verwaarloos, dan kom ik terecht in een soort religieuze huichelarij. Probeer ik echter mijn naaste lief te hebben en schenk ik geen aandacht aan God, dan verkrijg ik een oppervlakkig en machteloos humanisme.

God liefhebben boven alles en mijn naaste gelijk mezelf, hou ik niet vol. De menselijke, natuurlijke liefde schiet steeds tekort en daar is maar één redelijke verklaring voor: de mens is afgesneden van de bron van alle ware liefde. Die

bron is God. Slechts één iemand op deze aarde gaf God steeds de eerste plaats en had zijn naaste lief als zichzelf: Jezus Christus.

En jij gelooft dat?!!

15. Is het niet belangrijker iets te doen aan de nood in de wereld, dan altijd met die Bijbel bezig te zijn?

'Geef de mensen niet alleen je zorg, maar ook je hart.'

Moeder Theresa

Natuurlijk is het belangrijk om oog te hebben voor de nood van de wereld. *De grootste nood*, de geestelijke nood, komt echter precies voort uit onze verkeerde ingesteldheid, *uit onze verkeerde godsdienst, ...*

Het heeft geen zin om een alcoholist alleen klederen, voedsel e.d. te geven, of de schulden die hij maakt op te heffen. Nee, hij zit met een nood en die nood moet eerst gelenigd worden.

In India gelooft men in reïncarnatie. De mens die sterft, kan terugkeren in een koe, een vlieg, ... en zelfs in een rat. Het gevolg is dat men niks doet aan de rattenplaag; die beesten verorberen nochtans een groot gedeelte van de graanoogsten. En dan valt het natuurlijk niet te verwonderen dat dit één van de grote oorzaken van hongersnood is in dit land. Het heeft geen zin om enkel graan te sturen.

En jij gelooft dat?!!

Uitsluitend bijbellezen heeft evenmin zin als alleen iets doen aan de nood van de wereld. *Beide zijn nodig.*

Trouwens, de bijbel spendeert ettelijke bladzijden aan zorg voor de armen, eenzamen, zieken, verdrukten, ...

Het lezen van de bijbel zet je aan tot het helpen van behoeftigen!

De bijbel is er om in daden om te zetten. Bij mijn dagelijkse bijbellezing stel ik me voortdurend de vraag: 'Heer, wat wilt U dat ik *doe*?'

16. Wat doe je met de inbreng van de katholieke kerk?

Jezus Christus heeft toch Petrus aangesteld als eerste Paus?

'Niets is zo moeilijk of door onderzoek kan het tot klaarheid worden gebracht.'

Terentius

Heel wat mensen zouden, zich beroepend op vers 18 uit het 16de hoofdstuk van het Mattheüsevangelie, beamen dat Petrus de eerste paus is geweest.

Toch is dat niet zo vanzelfsprekend.

Jezus en de apostelen hadden er al problemen mee. Op de avond vòòr Jezus werd verraden, was er een onenigheid tussen de apostelen, over de vraag wie van hen als de eerste moest gelden (Luc. 22:24).

Waarom die onenigheid, indien Jezus toch al veel *vroeger* Petrus als paus zou hebben aangesteld? Waarom onderbrak Jezus de discussie niet, door erop te wijzen dat Hijzelf Petrus als plaatsvervanger had aangesteld?

En jij gelooft dat?!!

Tijdens een rede van aartsbisschop Kenrick op het Vaticaans Concilie gaf hij de uitslag van een onderzoek gedaan bij 85 kerkvaders. Wie was volgens hen de rots in Matteüs 16:18? Zeventien van de 85 zeiden dat het Petrus was en 68 op 85 kerkvaders antwoordden: 'Petrus? Nee'.

Als we gewoon *logisch* nadenken, komen we reeds tot de vaststelling dat het niet zo evident is Petrus zomaar als de eerste paus te bestempelen.

In Galaten 2:7-8 staat duidelijk dat Petrus de *apostel tot de joden* was en Paulus tot de heidense volkeren (= alle nietjoodse volkeren). Was er dus een paus geweest, dan zou het heel zeker Paulus zijn geweest. Dit blijkt eveneens uit het boek Handelingen, waar Petrus niet meer genoemd wordt na hoofdstuk 15. Van dan af is Paulus de hoofdfiguur. Petrus heeft slechts 2 kleine brieven geschreven in de bijbel. Paulus heeft er tenminste 13 op zijn naam.

In vers 11 tot 14 van hetzelfde hoofdstuk 2 van de Galatenbrief duikt nog zo'n eigenaardigheid op. Daar wordt *Petrus*, terecht, *berispt door Paulus* omdat hij huichelde door in Galatië zich opnieuw als jood te gedragen en zich af te scheiden van de christenen uit de heidense volkeren. Die berisping gebeurt dan nog in het openbaar. Wat vreemd, wanneer we weten dat de paus geacht wordt onfeilbaar te zijn in dergelijke zaken.

Men heeft vaak *teksten uit de Bijbel* een enorm gewicht gegeven door ze *uit hun verband te rukken*.

Als Petrus de sleutels van het Koninkrijk der hemelen kreeg, werd hij dan door Jezus aangesteld als de conciërge van de hemel? (Matt. 16:18-20) Wat is er gebeurd na Pinksteren? Petrus was inderdaad degene die alle deuren tot de hemel geopend heeft voor alle volkeren. Hij is de eerste die het evangelie bracht aan de joden (Hand. 2) en aan de heidenen (Hand. 10). Op die manier droeg hij de sleutels. Eénmaal de deuren geopend, was zijn taak op dit vlak volbracht en maakten anderen (zoals Paulus) verdere doorgang. Petrus verdwijnt uit de kijker. Veel meer mogen we in deze tekst niet leggen.

Zo is het ook met de befaamde tekst uit Matteüs 16:18. *De tekst* zelf luidt: 'Gij zijt Petrus en op deze Petra zal ik mijn gemeente bouwen'. 'Petrus' betekent in het Grieks: een losse steen die men met de hand kan werpen. 'Petra' daarentegen betekent: een grote, vaste rots. Jezus spreekt dus over twee verschillende rotsen.

- In het *Oude Testament* zien we keer op keer dat enkel en alleen God in de persoon van de Vader de Rots wordt genoemd (Deut. 32:4; 1 Sam. 2:2; Jes. 44:8).
- Ook het *Nieuwe Testament* heeft het vaak over die Rots, maar dan vooral in de persoon van Christus (Matt. 21:42; 1 Cor. 3:11; 1 Cor. 10:4).

Trouwens, *Petrus* noemde zichzelf nooit de Rots, maar hij schreef deze naam toe aan Christus (Hand. 4:8-12; 1 Petr. 2:47). Hij zag zichzelf enkel als een *medeoudste* (een leidersfunctie in een plaatselijke christengemeente) en *niet als één of andere opperoudste* (1 Petr. 5:1).

Toen Jezus was opgestaan, verscheen Hij aan Petrus, die Jezus vòòr zijn sterven had verloochend. In Johannes 21:15-19 lezen we dat Jezus tot driemaal toe tegen Petrus zei: ‘Weid mijn schapen’. Sommigen zien hierin een duidelijke vingerwijzing als zou Petrus boven de anderen worden gesteld. Jezus stelde echter driemaal dezelfde vraag aan Petrus: ‘Simon, hebt gij Mij lief?’

Petrus had driemaal Jezus verloochend. Deze stoere Petrus, die overal Jezus zou volgen, was heel diep gevallen. Hij moet van zichzelf hebben gedacht dat hij niet langer waardig was een dienstknecht van Christus te zijn. Door het feit dat Jezus hem toch weer aanstelt als dienstknecht, wordt hij in ere hersteld. Hij had die opdrachten van Christus broodnodig.

Maar zelfs al blijf je ervan overtuigd dat Petrus ‘de rots’ is, toch kun je geen enkel motief vinden in de Schrift, als zou hij de plaatsvervanger van Christus op aarde zijn.

‘Petrus wordt toch opgedragen om te binden en te ontbinden?’ (Matt. 16:19).

Dat klopt, maar wat verder spreekt Jezus dezelfde tekst *tot alle discipelen* (Matt. 18:15-18). Trouwens, binden slaat enkel op de evangelieverkondiging en niet op het gehele christelijke geloof. Wanneer ik iemand het evangelie verkondig en hij verwerpt het, dan heeft dat zijn consequenties. Hij kan zonder Christus niet bij God komen. Als hij ‘nee’ zegt tegen het evangelie dat ik verkondig, dan zegt hij ‘nee’ tegen Christus zelf.

Wie is volgens Jezus Christus onze vader en leider op aarde?

En jij gelooft dat?!!

Jezus laat ons niet veel ruimte voor fantasie: ‘En gij zult op aarde niemand uw Vader noemen, want *een* is uw Vader, Hij, die in de hemelen is. Laat u ook geen leidlieden noemen, want *een* is uw Leidsman, de Christus’ (Matt. 23:9-10).

De plaatsvervanger van Christus moet dus *een Goddelijk persoon* zijn. Het werd ook een goddelijk persoon, de Heilige Geest. ‘Het is beter voor u, dat Ik heenga. Want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet tot u komen.’ (Joh. 16:7)

Waarom zei Jezus dat het beter was dat Hij heenging? Is de Heilige Geest dan belangrijker? Natuurlijk niet, maar de uitwerking is wel beter. Jezus kon in zijn lichaam slechts op één plaats zijn, terwijl de Heilige Geest overal tegelijkertijd kan zijn.

Als Jezus opnieuw een mens in een lichaam als plaatsvervanger zou aanstellen, dan kon Hij veel beter zelf op aarde gebleven zijn. Hij heeft echter de Geest gezonden en van Hem kregen ook de eerste apostelen (Petrus inclusief) hun instructies (Hand. 10:19; 13:2; 16:7). De Heilige Geest is altijd bij ons, want Hij komt IN ons wonen bij onze bekering.

‘Mag de kerk de uitleg van de Bijbel bepalen?’

Petrus zelf heeft in zijn tweede brief erop aangedrongen om *geen eigen uitleg* te geven aan de bijbel (2 Petr. 1:19-21). Hij tikt zelf diegenen op de vingers die de Schrift durven verdraaien (13). Geen enkel mens of geen enkele kerk kan ‘zomaar’ de bijbel uitleggen. Dit moet gedaan worden binnen de grenzen die de bijbel zelf bepaalt.²⁸

Als iemand mij vraagt: ‘Geloof je in de paus?’, dan heb ik daar niet zo een groot probleem mee. Ik geloof hem zeker, zolang hij doet wat de bijbel zegt. Het is trouwens de verantwoordelijkheid van ieder individu om de woorden en de daden van andere mensen aan de Schrift te toetsen: ‘Toetst alles en behoudt het goede’ (1 Tess. 5:21).

28 Zie hoofdstuk 2 bij: ‘Hoe moet je de bijbel interpreteren?’

Geloof je in Maria?

De hofprediker van Frederik de Grote werd tijdens een galadiner door roomskatholieke invités aangevallen, omdat hij geen eer genoeg zou geven aan Maria.

Zijn antwoord luidde: 'Als ik in de hemel kom en Maria zie, zal ik zeggen: 'Wees gegroet, Maria!''

Ik heb ook geen enkele moeite om te geloven in Maria zoals ze zich voordoet in de bijbel. Het is misschien interessant op te merken dat de bijbel het enige historisch betrouwbare document is over het leven van deze vrouw.

De vraag is niet: 'Geloof ik, de schrijver, in Maria?', maar veeleer: 'Geloof jij, de lezer, in Maria?' Daarmee bedoel ik dan: 'Ben je vertrouwd met haar levenswijze, de manier waarop ze Jezus ontvangen heeft, ...?' Het lijkt me telkens weer tegenstrijdig, dat mensen die diep geloven in Maria toch weer niet zoveel afweten van haar en dat per slot van rekening ook niet wensen uit te pluizen?! Nochtans, als je beweert te geloven in iemand, dan zou je moeten *bereid zijn het voorbeeld van die persoon te volgen en eventuele geboden toe te passen*. Volgende voorbeelden zullen wat meer duidelijkheid scheppen.

Toen Maria bij haar nicht Elisabeth verbleef, sprak ze het beroemde 'Magnificat' uit, de lofzang aan God (Luc. 1: 46-55). Wist je dat dit 'Magnificat' niets anders is dan een opeenvolging van citaten uit de bijbel?

Dat toont heel duidelijk aan dat Maria *een goede kennis had van het oude testament*.

Als je beweert in Maria te geloven, waarom zou je dan een hekel hebben aan de bijbel? Toont dit niet eerder aan dat je geloof in haar toch niet op en top zuiver is?

Ik ben ook altijd verwonderd dat aanhangers van Maria niet eens op de hoogte zijn van haar laatste woorden in de bijbel. Daarbij omhelzen deze *het enige gebod* dat ze ooit in haar levensloop hier op aarde aan ons gaf. Na een berisping van Jezus omdat ze zich wilde mengen in Zijn werk hier op aarde, zei ze: 'Wat Hij u ook zegt, doe dat!' (Joh. 2:56). Dus, alles wat Jezus ons te vertellen heeft, dat moeten we doen. Zij is de vrouw bij uitstek die ons op Jezus Christus wijst.

En jij gelooft dat?!!

Als je dit enige gebod niet ter harte neemt, dan moet ik wel uitroepen: 'Nee, je gelooft niet in haar. Je hecht geen waarde aan haar woorden en doet niet wat ze vraagt!'

Nu zal je waarschijnlijk ook denken: 'Ja, maar al die verschijningen van Maria, geloof je die dan niet?'

Als je daar zelf persoonlijk veel waarde aan hecht, dan is het goed om voor jezelf volgende vragen eerlijk te beantwoorden:

1. Wat gebeurt er op de plaatsen waar Maria verschenen is?

Er worden wel heel wat mensen genezen, maar sommigen sterven er. Hoe komt dit? Waarom worden niet alle mensen genezen? Jezus genas iedereen die tot Hem kwam. Het zou toch wreed zijn van Maria indien zij niet iedereen genas?

2. Hebben de mensen die zo'n plaats bezochten behoefte om de bijbel te lezen, want Maria had toch zelf een grote liefde voor het Woord van God?

Ze kende zelfs hele stukken uit het hoofd.

3. Zijn de bezoekers van bedevaartsoorden aangemoedigd om zich toe te wijden aan de Here Jezus, want dat is toch het verlangen van Maria?

Bij het christelijk geloof komt het er niet op aan gelijk te halen of zich goed te voelen in een geloofsvisie, maar te zoeken naar de ware God; een zoeken gesteund op feiten, op waarheid.

17. Je moet ook andermans mening respecteren?!

'Het zijn juist de mensen die liefst gelijk willen hebben, die zich het minst om de waarheid bekommeren.'

Jean de Boisson

Het respecteren van elkaars mening is uiteraard heel belangrijk. Maar waar ik het een beetje moeilijk mee heb, is dat bovenstaand argument heel vaak wordt gebruikt in de zin van: 'Laat me nu maar met rust'.

En dat is niet eerlijk. Iemands mening respecteren houdt in dat je *bereid bent ernaar te luisteren, om die mening te onderzoeken*. De meeste mensen die opperen: 'Je moet ieders mening respecteren' tonen heel vaak dat ze zelf niet ten volle geloven in dat respect, althans: ze hebben niet de bereidheid om te luisteren naar wat ik hen wil vertellen.

Tevens is het *onlogisch* dat we sowieso alle meningen moeten respecteren. Er zijn nl. een heleboel meningen die ik niet kan respecteren, want voortdurend zou ik met mezelf en met mijn omgeving in de knoei zitten. Als ik de mening ben toegedaan dat die mooie auto in onze straat de mijne is, dan zal ik me ogenblikkelijk een heleboel moeilijkheden op de hals halen. Als ik meen dat ik je de keel moet dichtknippen, dan zou het toch je reinste onzin zijn om mijn mening te respecteren.

En jij gelooft dat?!!

Waar ik naartoe wil, is het volgende: *Een mening is pas echt te respecteren als ze gefundeerd is op waarheid.* Het gaat er niet om of ik me goed voel in mijn mening. Voordat ik God persoonlijk leerde kennen, had ik ook m'n eigen mening over God. Ik had een eigen godsleer opgebouwd en die zat nog goed in elkaar ook. Bij veel mensen kon ik de aarde onder hun voeten doen schuiven. Er was slechts één grote hapering aan: mijn mening gaf geen antwoord op de vraag: 'Is er werkelijk een God en hoe kan ik die God dan leren kennen?'

Als ik dus een godsdienst of ideologie aanhang die niet met de waarheid strookt, dan maak ik mezelf blaasjes wijs. Veronderstel dat iemand t.b.c. heeft. Hij kan een flinke dosis morfine nemen en zien dat hij er direct baat bij heeft. Hij kan nu zelfs gaan geloven dat hij zal genezen, want hij voelt er zich goed bij. Toch zal die persoon sterven, omdat het niet de aangepaste en juiste medicijn is. Zo is het ook zinloos te steunen op een godsdienst die je niet met de ware God in contact brengt.

Wat ik over mijn vrouw denk, wat ik ook maar veranderd wil zien aan haar uiterlijk of haar karakter, haalt allemaal niks uit: mijn vrouw blijft dezelfde. Hetzelfde geldt voor God: wat we denken van Hem verandert niks aan Wie Hij werkelijk is. We horen God te zoeken zoals Hij is en zoals Hij zich laat kennen. Toen ik voor het eerst geconfronteerd werd met die gedachte, had ik het er echt moeilijk mee. Ze druiste volledig tegen mijn mening in. Maar één ding was me duidelijk: ik hoorde God te zoeken zoals Hij is, zelfs al moest ik mijn eigen gedachten over Hem opzij zetten. Pas dan was mijn onderzoek eerlijk. Het gaat niet om jouw mening over God en evenmin om mijn mening over God: *Het gaat om Gods mening.*

De bijbel leert dat nog nooit iemand de Vader aanschouwd heeft, behalve Jezus Christus (Joh. 1:18). De vraag is dus: hoe kun je Hem leren kennen als nog nooit iemand anders dan Jezus Hem gezien heeft? Het antwoord spreekt voor zichzelf: via Jezus Christus natuurlijk. Trouwens, Jezus zelf zegt: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien' (Joh. 14:9). Hij zegt ook dat er *niemand tot de Vader kan komen dan door Hem* (Joh. 14:6). Die zelfde Jezus Christus zegt van Zichzelf dat Hij God is. Als Hij God is, dan is Hij toch wel Degene die weet hoe je bij God kunt geraken. Als Hij daarbij verklaart de enige Weg te zijn, dan kunnen we er weinig tegenin brengen.

Wanneer God zegt: 'Jezus is de enige Weg', dan is het belachelijk uit te roepen: 'Dat vind ik niet goed, het past niet in 'mijn kraam''.

18. Ik heb geen tijd om daar zo diep op in te gaan

*'Bedenk, Uw tijd wordt vervuld,
Bedenk: God ziet op U neer:
Bedenk dat gij sterven zult
En dat gij niet weet wanneer.'*

Spaanse copla, vert. Hendrik de Vries

'Ik heb geen tijd om daar zo diep op in te gaan', is een tegenwerping die ik vaak hoor. Ik kan er goed inkomen, als je kijkt hoe druk de westerse mens het wel heeft. Maar er zitten toch enkele grote haken en ogen aan.

Als ik iets belangrijk vind, dan maak ik er tijd voor.

Als ik me heel erg ziek voel, dan neem ik de tijd om naar de dokter te gaan. Indien ik je vertelde dat je morgenochtend om 4 uur stipt 1 miljoen frank mag ophalen om op je bankrekening te zetten, dan zou je er tijd voor nemen.

Ik ken mensen die, als er op woensdagavond een voetbalmatch op tv is en ze hebben net de avondploeg, een halve en zelfs een hele dag verlof nemen.

Wie zegt: 'Ik heb geen tijd voor die dingen', zegt eigenlijk: 'Ik vind die dingen niet belangrijk genoeg'.

Heb je het bij het rechte eind wanneer je uitroept: 'Er zijn belangrijker dingen dan dat!?' Waar het hier om gaat is *de eeuwigheid*. Nu is dit bepaald geen

En jij gelooft dat?!!

onbenullige zaak. Voor alles kun je tegenwoordig verzekeringen afsluiten: er is een brandverzekering, een autoverzekering, een familiale verzekering, een ziekteverzekering, ...

Waarom sluit je een dergelijke verzekering af? Opdat je huis zou opbranden, opdat je een ongeval zou hebben, opdat je ziek zou worden, enz.? Natuurlijk niet, het is een verzekering in geval je iets overkomt. Voor het ene bestaat er een groter risico dan voor het andere. Het risico dat je huis zal opbranden, is betrekkelijk klein.

Eén gebeurtenis staat echter vast: één of andere dag ga je dood. De dood ontwijken is zinloos. Christus heeft duidelijk bewezen dat er een hemel en een hel bestaat.²⁹ Ofwel ben je na je dood eeuwig bij God, ofwel eeuwig van God verwijderd. Zijn dit niet de belangrijkste dingen waar je als mens mee wordt geconfronteerd? Wat maakt 100 jaar uit in vergelijking met de eeuwigheid? Zelfs nu al kun je van dat contact met God genieten, zelfs nu kan Hij je leven totaal veranderen. Ikzelf heb een leven zonder God gekend, ik weet er alles van. Naar een dergelijk leven zou ik nooit weer willen terugkeren. Misschien heb jij, die dit leest, nog nooit van een nieuw leven met God geproefd. Hoe kan je het dan veroordelen met de woorden: 'Er zijn belangrijker dingen dan dat'?

29 Zie hoofdstuk 4: 'Na de dood is het toch gedaan? Trouwens er is nog nooit iemand teruggekeerd'.

19. Wat je gelooft heeft geen belang, als je maar oprecht bent

'Een beetje oprechtheid is een gevaarlijk iets en een heleboel absoluut noodlottig'.

Oscar Wilde

'Wat je gelooft heeft geen belang, als je maar oprecht bent' klinkt heel goed, maar wie bepaalt *er de grenzen van oprechtheid?*

In de middeleeuwen trok een grote stoet ridders met geslepen zwaarden en puntige speren op naar het Beloofde Land, naar de heilige stad Jeruzalem. Enkele gezaghebbende leiders in de kerk waren de overtuiging toegedaan dat Jeruzalem niet in onchristelijke handen mocht blijven en daarom moesten de inwoners van het Heilig Land dan maar met het zwaard worden bekeerd. Slachtpartij volgde op slachtpartij. Heel wat mensen die aan de kruistochten deelnamen, waren zo oprecht in hun geloof dat ze bereid waren hun leven te laten.

Enkele tientallen jaren terug was er een mannetje dat door zowat iedereen gek werd verklaard omwille van zijn frappante uitspraken. Hij beweerde een machtig Arisch volk te kunnen oprichten, door de zwakke elementen uit de

En jij gelooft dat?!!

maatschappij uit te roeien. Met zwakke elementen bedoelde hij de joden, de gehandicapten, de bejaarden, ...

Korte tijd daarna kreeg hij zijn zin en het overgrote deel van het Duitse volk geloofde in de oprechtheid van deze man. In zijn boek 'Mein Kampf' schreef Adolf Hitler:

'Vandaar dat ik vandaag geloof dat ik in overeenstemming met de wens van de Almachtige Schepper handel: door mezelf te verdedigen tegen de jood, vecht ik voor het werk van de Heer'.

Balans van zijn oprechtheid: miljoenen joden werden op afschuwelijke wijze afgeslacht, elk Duits gezin werd met onvervangbare verliezen geconfronteerd, het hart van het Duitse volk was gebroken. Wie durft er echter te beweren dat deze man met het kleine snorretje niet oprecht was in zijn geloof?

Blijkbaar is oprechtheid toch niet alles, wel?

Als ik oprecht geloof dat ik een bepaalde studierichting aankan, is dit geenszins een garantie dat ik me er ook doorheen zal kunnen werken. Oprechtheid is niet voldoende.

Als je een kloof wil oversteken via een brug die op het punt staat het te begeven, dan helpt het geen zier om oprecht te geloven dat die brug toch stevig genoeg is om je te dragen. Als je te zwaar bent, stort ze in, zelfs als je oprecht meende van niet. De Farizeeën uit Jezus' tijd waren ook heel oprechte mannen, die door hun manier van leven meenden aan de Overkant te geraken en toch sprongen ze naast de Sterke Brug.

Nee, oprechtheid van geloof alleen kan niet volstaan.

Alle geloofsovertuigingen kunnen onmogelijk tot dezelfde God leiden. Als twee wegen in totaal verschillende richtingen lopen, kunnen ze niet allebei tot hetzelfde doel leiden. Het christendom is daar zelfs heel radicaal in, of beter nog: Christus zelf is heel zwartwit in deze zaken. Hij zegt: 'Ik ben DE Weg en DE Waarheid en HET Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Joh. 14:6). Hiermee sluit Hij alle andere godsdiensten uit. Hij laat er geen twijfel over bestaan: een andere weg dan Hijzelf is er niet.

Daarbij bestaan er enorme verschillen tussen het christendom en andere godsdiensten:

- Christus zei van Zichzelf dat Hij God was, terwijl de profeten van andere godsdiensten (Mohammed, Boedha, ...) zeiden dat ze gezonden waren door God.
- Bij de andere godsdiensten draait het om de leer van de profeten, terwijl bij het christendom de kern van de blijde boodschap de *persoon* Jezus Christus is. Bij de andere geloofsovertuigingen ligt het accent op het *'doen'*, de inspanning die nodig is om bij God te komen, terwijl het christendom *'gedaan'* centraal stelt: Christus heeft in onze plaats de inspanning geleverd opdat wij bij God kunnen komen.
- De profeten van alle andere godsdiensten zijn dood, maar Christus is uit de dood opgestaan. *Hij leeft nog steeds.*

Het verschil is te groot. Als we de verschillende geloofsovertuigingen bekijken, moeten we constateren dat ze onmogelijk tot één en dezelfde God kunnen leiden.

Laten we eerlijk zijn. Als God *Zijn Zoon* zond om in onze plaats te sterven, is het duidelijk dat er *geen andere oplossing over bleef om ons tot bij God te brengen* (1 Petr. 3:18), of God zou zich wel heerlijk vergist moeten hebben!!!

Als we tot God willen komen, moeten we niet zelf methodes gaan uitdenken, maar luisteren naar Zijn methode om tot bij Hem te komen:

'Hem (Christus) heeft God voorgesteld als zoemiddel door het geloof, in Zijn bloed' (Rom. 3:25).

En jij gelooft dat?!!

20. Ja maar, ik heb dat altijd al geloofd

'Ik zat bij een Himalayarivier, ik nam uit het water een mooie kei, hard en rond, en glad. Die kei had lang in het water gelegen, maar het water had de kei van binnen niet nat gemaakt.

Zo gedragen zich de mensen in Europa. De eeuwen lang zijn ze ondergedompeld in het christendom en zijn zegeningen. Zij leven in het christendom, maar het christendom doordringt hen niet, leeft niet binnen in hen.

Dat is niet de fout van het christendom. Hun hart is hard. Ik verwonder er mij dus niet over dat in mijn land velen het christendom niet begrijpen.'

Sadhu Sundar Singh, India

Als ik aan de mensen, die zich achter de tegenwerping 'Ja maar, ik heb dat altijd al geloofd' scharen, vraag: 'Waar ga je na de dood naartoe?', dan kijken ze me vaak bedenkelijk aan. Sommigen antwoorden: 'Dat weet ik niet' of 'Dat weet geen mens'. Anderen flappen er achteloos uit: 'Naar de hemel natuurlijk'. Veelal vraag ik dan naar hun motieven waarom God hen zou binnenlaten. Menigmaal wordt geantwoord: 'Ik doe toch mijn best', 'Ik ben toch zo slecht niet', 'God is liefde', enz.

Om er geen doekjes om te winden: dit zijn allemaal uitdrukkingen die bevestigen dat men niks, maar dan ook niks van de blijde boodschap begrepen heeft.

En jij gelooft dat?!!

Als ik tegen je zeg: 'Ik geloof de bijbel', dan bedoel ik daar *niet in de eerste plaats mee dat ik weet wat in de bijbel staat*. Heel wat mensen menen te geloven in Jezus Christus. Ze weten dat Hij op deze aarde kwam, dat Hij aan een kruis stierf, maar verder gaat dat geloof niet.

God biedt ons een cadeau aan, de enige oplossing om tot bij Hem te komen. Nu kan ik zeggen: 'Jawel hoor, dat is waarlijk een geschenk van God voor mij. Ik weet zelfs dat het de enige oplossing is, maar ik neem het cadeau niet aan, ik laat het in Zijn handen liggen'. Het is dan nog steeds niet *mijn* cadeau; ik moet het ook nog daadwerkelijk in ontvangst nemen. Het vraagt actie: jaknikken èn aannemen. Als ik je een cheque aanbied van 500.000 fr., dan wordt het slechts jouw cadeau als je de cheque van me aanneemt en gaat innen bij de bank.

Het bijbels geloof gaat zelfs nog een stuk verder. Volgens Jezus Christus komen *geloven en gehoorzamen met elkaar overeen* (zie Joh. 3:36). Dus, als ik beweert te geloven in Jezus Christus, dan moet ik evengoed bereid zijn Hem in alles te gehoorzamen. Geloof mondt uit in gehoorzaamheid. Maar ik probeer niet de geboden te onderhouden om te *bewijzen* dat ik geloof. Het is niet omkeerbaar.

Een leven zonder Christus is een leven op een weg die me onmogelijk tot God kan leiden. Zelfs al probeer ik mijn levenswijze te veranderen door de 10 geboden te onderhouden, ik blijf op dezelfde verkeerde weg. Wat ik moet doen, is me òmkeren. Een volledig andere weg inslaan, mijn leven in handen geven van Christus. Pas dan kom ik op de goede weg en zal mijn leven er zich mettertijd naar richten, omdat de Weg, Jezus Christus (Joh. 14:6), dat van me verlangt.

Enkele keren had ik een gesprek met zo iemand die beweert dat al lang te hebben geloofd. Eigenaardig genoeg vertellen die mensen me niks aan de bijbel te hebben, 'maar ik bid wel veel, geweldig veel', zeggen ze. Nochtans zegt de bijbel van zichzelf het Woord van God tot de mensheid te zijn. Nu lijkt het me wel erg ongerijmd om tegen iemand te praten die je nooit op een of andere manier van antwoord mag dienen. Dan kon je evengoed tegen een kast staan bidden. Zo zijn er veel mensen die tegen God praten, maar eigenlijk geen antwoord verwachten. Het interesseert hen niet wat Hij hun zegt, wat Hij van hen verlangt, wat Hij hun belooft. Spijtig genoeg bewijzen ze op die manier, uit eigen mond, er niet veel van te hebben begrepen (Joh. 8:47).

Als Jezus van je vraagt om Hem als de Leider van je leven te aanvaarden, dan maak je je er niet van af met eenvoudig te zeggen: 'Ik geloof Zijn woorden'. Nee, je moet ook daadwerkelijk je leven in Zijn handen geven en bereid zijn Hem van nu af aan je leven te laten leiden, op alle momenten van de dag, en niet enkel in de kerk.

Zeggen te geloven in Jezus en doorgaan met je leventje zoals je het nu al die tijd gekend hebt, kan niet!

Een christen drukt het als volgt uit: 'Echt geloof in Christus gaat steeds gepaard met onderwerping aan Christus' geboden, want geloven is een relatie, een intieme verhouding van dankbaarheid en toewijding aan Diegene die Zichzelf voor ons heeft opgeofferd'.

En jij gelooft dat?!!

Tot slot...

Misschien heb je onder deze vragen enkele van jouw vragen teruggevonden. Hopelijk waren ook de antwoorden, antwoorden op jouw vragen. Toch blijf ik met een moeilijkheid zitten. Al doe ik mijn uiterste best om je van antwoord te dienen en al is mijn verlangen, dat ook jij, lezer, deze levende, liefdevolle God leert kennen, nog zo groot; de volgende stap kan ik niet zetten. Die moet jij zetten.

De kerkvader Augustinus drukt het heel kernachtig uit:

'Ik kan u tot mijn spijt mijn God niet tonen; niet omdat Hij er niet is, maar omdat u geen ogen hebt om Hem te zien'.

Voordat ik een relatie met Marianne begon, wist ik een heleboel zaken van haar af: waar ze woonde, wie haar vriendinnen waren, hoe ze het stelde op school, ... maar ik ben haar pas echt beginnen kennen, toen ik een relatie met haar aanging.

Ook jij kan God pas echt leren kennen als je een relatie met Hem aangaat, en dat is enkel mogelijk door de zonde, die een kloof vormt tussen God en jou, weg te laten nemen. Christus is Degene die een brug slaat tussen jou en God. Christus Jezus is de enige die ons 'nieuwe ogen' schenkt.

Op de markt stond eens een fruithandelaar die alleen druiven verkocht. Toen het tegen twaalfen liep en hij het marktplein weldra moest verlaten, schreeuwde hij plots voor zich uit: 'Wie wil een hele tros druiven voor de prijs van 0 frank? Je hoort het goed, ze zijn volledig gratis!'

En jij gelooft dat?!!

En waarlijk, een heleboel mensen kwamen nader en bleven heel ongelovig staan kijken. Nogmaals riep hij: 'Gratis een tros druiven, wie wil ze?'

Onder het volk ontstond een groot geroezemoes. Enkele mensen zeiden: 'Pas op, er komt vast iets bij kijken', 'Ze zullen wel rot zijn', 'Hij houdt ons voor de gek', ...

Anderen begonnen te spotten met de verkoper, weer anderen gingen geërgerd verder.

Uiteindelijk kwamen toch twee kleine kinderen naar voren en strekten vol verwachting de armen voor zich uit. En waarlijk, de verkoper deponeerde een grote tros druiven in hun armen! Alleen deze kinderen hebben van dit cadeau genoten.

Wat doe jij met Gods aanbod? Neem je het aan, of ga je schouderophalend verder? Heb je de moed om tot Christus te gaan en te erkennen: 'God, ik kan uit mezelf niet tot U komen en ik neem U op Uw woord. Ik geef toe dat Christus de Enige is die mij tot U kan brengen?'

William Jones zei ooit:

'Wanneer je voor een keuze staat en je weigert te kiezen, dan is dat ook op zichzelf een keuze.'

Geen uitstel meer.

Noot van de schrijver

Mensen die nog meer vragen hebben en eerlijk deze zaken willen onderzoeken, kunnen gerust hun reacties bij me kwijt via de uitgever.

En jij gelooft dat?!!

Aanvullende literatuur

Wil je nog dieper ingaan op bepaalde vragen, dan kan dit, maar lees in de eerste plaats de bijbel zelf. Deze literatuurlijst wil een hulp bieden. De boeken met (*) aangeduid zijn eerder van wetenschappelijke aard.

1. Algemene werken (handelen over verschillende geloofsvragen)

- P.E. Little, Geloven waarom eigenlijk?, Medema, Apeldoorn
- Michael Green, Toe nou dat meen je niet, Telos, LeuvenBelgië
- Michael Green, Wie is op de vlucht?, Uitgeverij T. Wever BV Franeker

2. Bestaat God?

- F.A. Schaeffer, De God die leeft, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam (*)

3. Is de bijbel Gods Woord?

- Evangelische Omroep, Het ontstaan van de bijbel, Hilversum
- René Pache, Inspiratie en het gezag van de bijbel, Telos, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam (*)
- J. Kits, Kunnen we de bijbel vertrouwen, Morgensterstichting, Nijenhove

En jij gelooft dat?!!

4. De bijbel en de wetenschap

- Dr. W.J. Ouweneel, De schepping in 't geding, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam (*)
- Morris, H.M., de Evolutieleer, een theorie op haar retour, Vuurbaak Z.J. (*)
- Evangelische Omroep, Het Ontstaan van de Wereld, Hilversum
- Richard B. Bliss, Twee modellen, Evolutie Schepping, Almelo
- Dr. W.J. Ouweneel, De Ark in de Branding, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam (*)
- A.E. Wilder Smith, Wie denkt moet geloven, Telos, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam, 1980
- Dr. W.J. Ouweneel, Wat is het nu: Schepping of Evolutie?, Uit het Woord der Waarheid, Winschoten
- Dr. J.R. Howitt, Evolutie, wetenschap of dwaling, Gideon, Hoornaar (*)
- Peter M. Scheele, Degeneratie, Het einde van de evolutietheorie en een wetenschappelijk verantwoord alternatief, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam (*)

5. Over Christus

- Josh Mc Dowell, Jezus: feit of fictie, uitgeverij Barnabas/Proclama

En jij gelooft dat?!!